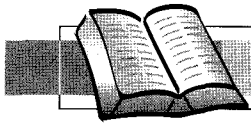

De Saambinder

KERKELIJK WEEKBLAD DER GEREFORMEERDE GEMEENTEN

Meditatie

Het zwaard of de beker

Jezus dan zeide tot Petrus: Steek uw zwaard in de schede. De drinkbeker, die Mij de Vader gegeven heeft, zal Ik die niet drinken?

Johannes 18:11

Als de Heere Jezus gevangen genomen wordt in de hof van Getsémané en een vrijgeleide gevraagd heeft voor Zijn discipelen (Joh. 18:8) wil Petrus zijn Meester nog even een handje helpen. Hij pakt zijn zwaard en slaat bij Malchus, de slaaf van de hogepriester, het rechter oor eraf. Dat was heel onverstandig. Alsof de Heere Jezus nodig zou hebben om met aardse middelen verdedigd te worden. Er hoeft geen geweld gebruikt te worden. Hoe dwaas eigenlijk: met het mes, waarmee hij het paaslam geslacht heeft, wil Petrus de slachting van het grote Godslam verhinderen. En dan wijst de Heere hem terecht: "Steek uw zwaard in de schede. De drinkbeker, die de Vader Mij gegeven heeft, zal Ik die niet drinken" (Joh. 18:11)?

Jezus zegt: "Petrus, gebruik niet het zwaard, maar drink de beker". Petrus' zwaard staat hier tegenover de drinkbeker van de Vader. Het zwaard is een symbool van de eigenmachtige en eigenwillige mens, de man van het geweld. De beker is het symbool van de weg van het lijden en sterven tot heerlijkheid van God. Christus wijst het zwaard wel af en de beker niet. Hij deinst niet terug voor het lijden en de dood. Door een bange worsteling heen heeft Hij de beker aanvaard. De drinkbeker van het lijden. De beker van Gods toorn en vloek over de zonde. En wie nu een echte christen is, wie in het voetspoor van Christus wil gaan, die leert in navolging van Hem niet het

slachtmes hanteren, maar de beker drinken. Van nature kiezen we voor het zwaard van de zelfhandhaving en zelfverlossing. Dan is er geen plaats voor de lijdende Borg en Zaligmaker. Dan lopen we Hem voor de voeten. Bij Petrus is dat zelfs zo na ontvangen genade. Herkent u dat misschien ook voor uzelf? De weg van de zelfverlossing! Maar u bent nooit terecht gekomen aan de voet van het kruis? Jezus zegt: niet het zwaard, maar de beker! Hebt u wel eens in de binnenkant van de beker gekeken? In het lijdensevangelie komt de Heere met die beker naar ons toe. Hij ontdekt ons eraan dat we de dood verdienen door onze zonden. Dat moest Petrus nog leren. Als hij meer zicht gehad had op die beker, had hij niet gegrepen naar het zwaard. Dan had hij gezien dat hijzelf die beker had gevuld door zijn zonden. Mc Cheyne dichtte: "Ik dacht er niet aan dat ik zelf door mijn schuld, Zijn kroon had gevlochten, Zijn beker gevuld". Wij hebben die beker gevuld en verdiend. We hebben gegrepen naar de verboden vrucht in het paradijs. Wij hebben die beker gevuld met het giftige vruchtensap van onze zonde. Neem die beker eens ter hand en kijk eens in de bodemloze diepte van Gods toorn over de zonde. Die hebben wij ons waardig gemaakt. Als u dat gaat zien en gaat buigen voor God omdat u de dood verdiend hebt, dan valt het zwaard u uit handen. Dan krijgt u een vloekdragende Christus nodig. Die

plaatsvervangend voor Zijn volk de beker aan de lippen heeft gezet. "De drinkbeker, die de Vader Mij gegeven heeft, zal Ik die niet drinken?" Het was Christus' hoogste verlangen om de wil van Zijn Vader te volbrengen, om de deugden van Zijn Vader te verheerlijken.

Als bewijs dat Hij het zwaard afwijst en de beker drinkt, geeft de Heere Jezus Zich gewillig over om gebonden te worden. "De dienaren van de Joden namen Jezus gezamenlijk, en bonden Hem" (Joh. 18:2b). Denkt u dat eens in, die reine zondeloze handen van Christus worden geboeid als de vuisten van een moordenaar. Altijd waren die handen bezig in opdracht van de Vader: zegenend, genezend, uitnodigend, helpend en reddend. Het laatste liefdewerk was dat Hij het oor van Malchus heelde.

En nu worden die handen gebonden om straks doorboord te worden. Maar... kon Jezus die banden dan niet verbreken? Hij is toch almachtig! Nee, nu niet meer. Nu Zijn laatste werk is gedaan, nu Hij een vrijgeleide voor Zijn discipelen heeft bedongen, nu moeten Zijn handen gebonden worden. Zo is het de wil van God. Zo is het de raad van God. De Vader Zelf legt die

Inhoud

Meditatie:	
Het zwaard of de beker	1
Bijbelstudies: Een nieuwe opening des Heeren aan Abram (2)	2
Het geweten en de gewetensvorming (3)	3
Commentaar:	
Opmerkelijke stilte	5
Wet afbreking zwangerschap . . .	6
Uit de bibliotheek	8
Boeknieuws	8
Kerknieuws	9
Berichten	10
Predikbeurten	11

DE SAAMBINDER
Kerkelijk weekblad
der Gereformeerde Gemeenten.

Uitgave ten bate van de Emerituskas.

Hoofdredacteur: ds. A. Moerkerken.

Bijdragen van medewerkers en boeken ter recensie aan:
ds. A. Moerkerken,
Händelstraat 1,
2901 JC Capelle aan den IJssel,
tel. 010-4472388, fax 010-4472263.

Redacteur: ds. G.J. van Aalst.
Molendijk 136, 3286 BK Klaaswaal
tel. 0186-576990, fax 0186-575105

Kerkelijk nieuws en berichten aan:
redactie-secretaris: J.J. Verhage
Kloosplantsoen 131,
2985 SC Ridderkerk
tel. 0180-420865, fax 0180-423583

*****
Administratie en betalingen van
abonnements, adreswijzigingen,
predikbeurten en beroepingswerk aan:

De Saambinder - abonnements,
Postbus 608, 3440 AP Woerden,
tel. 0348-489900, fax 0348-483599.
Postbankno. voor abomn. gelden: 64327.
email: kbgg@cbgg.nl

*****
Alle **advertenties** aan:

Administratie van De Saambinder:
J. Honkoop, Jan Willem Frisohof 53,
2517 LA 's-Gravenhage,
tel. 070-3514465, fax 070-3512718.
Postbankno. 256686.
email: saambinder-adv@kliksafe.nl

*****
Advertenties € 0,50,- per mm.
Familieberichten
€ 0,40,- per mm.
Deze prijzen zijn excl. 19% btw.

Advertenties dienen uiterlijk donderdag
in bezit van de administratie te zijn.

Rouwadvertenties tot uiterlijk
maandagmorgen 9 uur.

*****
Correspondentie-adres
Noord-Amerika:

Mr. Clarence Bleeker
1233 Leffingwell Av, N.E.,
Grand Rapids, Michigan,
U.S.A. 49505.

*****
Abonnementsprijs bij vooruitbetaling:
voor Nederland: € 11,- per halfjaar
(te betalen per 1 april en 1 oktober)
voor het buitenland, per jaar:
Europa € 56,-
Canada \$ 98,-
Amerika \$ 85,-
*****

De redactie kan niet aansprakelijk
worden gesteld voor de inhoud van de
advertenties en de ter recensie
aangeboden boeken.

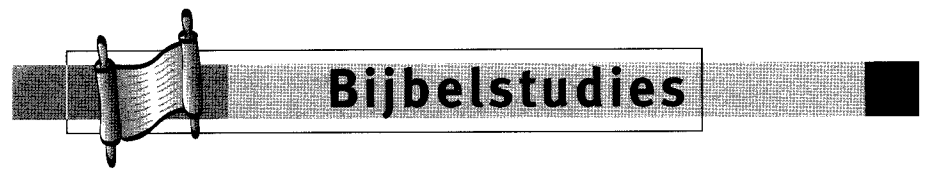
touwen aan vanuit het eeuwige raadsplan van Zijn welbehagen.

En Jezus strekt Zijn handen uit om Zich gewillig te laten binden en als een lam ter slachting te laten leiden (Jes. 53:7). Nog veel gewilliger dan eenmaal Izak. Nee, Jezus kon die touwen niet breken omdat Hij dat niet wilde. Dit moest gebeuren. Hij moest gebonden worden opdat Hij ons zou ontbinden... (Avondmaalsformulier), Wonderlijke ruil: Hij gebonden... en ik voor eeuwig vrij.

Zie toch op deze gebonden Zaligmaker. Wat prediken die gebonden handen ons? Dat wij die touwen gevlochten hebben door onze zonden. Dat wij gebonden zouden moeten blij-

ven in de banden van de dood. Maar... Christus heeft nu de handen vrij om gebonden te ontbinden. Om banden te breken. Om te trekken uit de diepste nood. Bindt dan Zijn handen niet door ongeloof en twijfel of het wel voor u bedoeld is. Denk niet te gering van Hem. Verwacht alles van Hem. Hij heeft nu de handen vrij om gebonden te bevrijden. Maar ook om Zijn vijanden voor eeuwig te binden. Geloof Zijn heil- en troostrijk woord; verhard u niet, maar laat u leiden (Psalm 95:4 berijmd). Jezus' gevangenneming - mijn vrijheid. Voor eeuwig!

Vlissingen, ds. C.G. Vreugdenhil

Een nieuwe openbaring des Heeren aan Abram

Genesis 15:1-5

(2) Bij name genoemd

De Heere kwam weer terug in het leven van Abram. Hij openbaarde Zich opnieuw. Juist toen Abram zo vol vrees was. En wat sprak de Heere tot hem? "Vrees niet, Abram!" Hij noemde Abram bij zijn naam. Daarmee maakte Hij aan Abram duidelijk dat Hij hem kende, dat Hij van zijn omstandigheden afwist. Misschien zegt u wel: "Riep de Heere mij ook maar eens bij mijn naam." Maar beseft u wel, dat de Heere u al lang bij uw naam genoemd heeft? Dat is gebeurd bij het doopvont. Toen heeft de Heere u bij uw naam genoemd. Toen heeft de Heere u apart gezet van de wereld. Heeft u dat al bij de Heere gebracht? Het zal zo verschrikkelijk zijn met een gedoopt voorhoofd verloren te gaan, door de Heere bij onze naam genoemd te zijn en nooit als een verloren zondaar voor Hem te hebben gebogen. Dat zal de eeuwige veroordeling zo verschrikkelijk maken.

In zaligmakende zin noemt de Heere Zijn kinderen ook bij hun naam. Dan worden we aan de ene kant bij onze zondaarsnaam genoemd, zodat ik persoonlijk die schulddig, die verloren

zondaar word. Maar dan wordt het aan de andere kant ook waar, wat de Heere zegt door middel van Jesaja: "Vrees niet, want Ik heb u verlost; Ik heb u bij uw naam geroepen, gij zijt Mijn" (Jes. 43:1b). Dan komt de Heere zo persoonlijk tot het schuldige hart met de betuiging van Zijn wonderlijke liefde. Wat een wonder dan te geloven dat de Heere van mij, vuile zondaar, afweet in Zijn gunst.

Vrees niet!

De Heere noemde Abram bij zijn naam. Daarbij sprak God ook tot Abram, zoals Hij door middel van Jesaja sprak tot het volk van Israël: "Vrees niet." Dus het hart van Abram was vol vrees. Want de Heere sprak dit niet zomaar. Hij wist precies wat er in het hart van Abram was. Hij weet ook wat er in ons hart is. Het ligt open voor Hem. Hij weet ook wat er in het hart van de Zijnen is. O, dan wil de Heere steeds weer spreken tot een vreesachtig volk: "Vrees niet." De Heere sprak het door middel van de engel tot de herders in de velden van Efratha. Christus sprak het tot de discipelen toen zij in de storm vreesden onder te gaan met hun scheepje. Wil dat zeg-

gen, dat een mens niet mag vrezen? Wij zullen verschil moeten maken tussen een *heilige* vrees en een *zondige* vrees. Niet alle vrees is zondig. De Spreukendichter prijst die mens welgelukzalig, die geduriglijk vreest (Spr. 28:14). De Spreukendichter heeft het hier over het vrezen voor de zonde, het vrezen voor jezelf en je eigen onverbetterlijke zondaarsbestaan, kortom hij heeft het hier over de vreeze des Heeren. Maar toen de Heere Abram opriep niet te vrezen, ging het over een zondig vrezen. Wat is zondige vrees? Een vrees die voortkomt uit wantrouwen aan de Heere en aan Zijn Woord, uit ongeloof. Dezelfde Abram die zo moedig gestreden had tegen vier koningen, vreesde nu. Hij was dat vaste geloof in God en Zijn Woord hier kwijtgeraakt. Verstaat u die vrees? Dat geeft verwijdering tussen de Heere en het hart. En als die verwijdering er is, dan geeft dat weer nieuwe vrees. Dan komt satan erbij, die ons probeert wijs te maken, dat Gods werk nooit in ons geweest is. Dan wordt het in het vrezende hart als een vicieuze cirkel, dan gaat het van kwaad tot erger en dan is er maar Eén, Die deze cirkel van vrees doorbreken kan en dat is de Heere Zelf. Wat is de Heere dan wonderlijk goed, dat Hij Zijn kinderen daar niet in laat zitten. Hij kwam tot Zijn vrezend kind Abram met Zijn “vrees niet”.

Ontdekkend en vertroostend

De Heere nam Abram dus apart. In dat apart nemen noemde Hij Abram bij zijn naam. Zoals al eerder opgemerkt, heeft de Heere ons bij het doopvont bij onze naam genoemd. Maar in zeer bijzondere zin noemt Hij ons bij onze naam als Hij Zijn Woord toepast aan ons hart. Weten we daarvan in ons leven? Dan wordt het zo persoonlijk tussen de Heere en ons. Als de Heere zo uw naam gaat noemen onder de prediking, dan is het alsof u alleen in de kerk zit. Dan kan het dat u daar met honderden zit, maar dan neemt de Heere u apart. Dat kan in *ontdekkende zin*, als wij persoonlijk als zondaar worden aangewezen: “Gij zijt die man.” Dan gaat het niet meer over een ander, maar dan ben ik persoonlijk die zondaar. Dan gaat het niet meer over de zonde in het algemeen, maar dan gaat het over mijn zonde. Maar dat kan ook in *vertroostende zin*, als de Heere door Woord en Geest komt met de verzekering van Zijn trouw en liefde. Hoe was het hier bij Abram? Het was zowel in ontdekkende als in vertroostende

zin. Aan de ene kant stelde de Heere Abram hier schuldig vanwege zijn ongelovig en wantrouwend vrezen. Maar aan de andere kant kwam de Heere hier tot Abram in Zijn opzoekende liefde, waarin de Heere steeds weer komen wil tot Zijn vreesachtige kinderen. En als de Heere dan met kracht spreekt: “Vrees niet”, dan neemt Hij alle vrees weg.

Een beschermend Schild

Daarbij sprak de Heere: “Ik ben u een Schild.” Abram voelde zich bedreigd en aangevochten. Vreesde hij dat het leger van de vier koningen terug zou komen? De geestelijke kinderen van Abram kunnen zich ook zo bedreigd voelen. De driehoofdige vijand, satan, wereld en eigen vlees, houden niet op hen aan te vechten. Maar nu openbaarde de Heere Zich hier aan Abram als een Schild. Men kende twee soorten schilden. Een schild, dat men aan de arm droeg om de pijlen van de vijand af te keren. Maar ook een groot schild, waar men helemaal achter kon wegkruipen. De Heere is beide voor Zijn kinderen. Hij is alles voor hen. God Zelf is hun als een Schild. God Zelf is hun Beschermmer. Hij is een vurige muur rondom degenen, die Hem vrezen. De Heere sprak niet tot Abram: “U hebt een schild.” Hij zei ook niet: “Neem het schild des geloofs.” Nee,

wat de Heere sprak, was nog veel rijker: “Ik ben uw Schild.” In de oorlog gebruikte men krijgsgevangen als een levend schild om achter weg te schuilen. Welnu, maar dan in een heilige en vertroostende zin, zo is de Heere nu voor de Zijnen. Hij gaat als het ware voor hen staan om alle pijlen van de vijanden op te vangen.

Zo is de Heere een Schild. Zo is Christus een Schild. Die dierbare Borg heeft alle pijlen opgevangen in Zijn Middelaarshart. Wat is het veilig achter Hem. Het gebeurt wel eens in de strijd, dat dit Schild voor het zielsoog van Gods kinderen oprijst. Maar trouwe God, Gij zijt, het Schild dat mij bevrijdt. Dan is het wonder zo groot dat Hij Zijn kinderen niet laat omkomen in de strijd en in de vrees, maar dat Hij terugkomt als dat beschermende Schild, niet te vroeg, niet te laat, maar precies op tijd. Zo is dat Schild een treffend beeld van Gods bewaring in de geestelijke strijd. Door de Heere bewaard is wel bewaard. Dan zullen de poorten der hel Gods gemeente niet overweldigen.

*Want God, de HEER, zo goed, zo mild,
Is t' allen tijd een zon en schild.*

(Psalm 84:6)

(wordt vervolgd)

Zeist,

ds. J.J. van Ekeveld

Het geweten en de gewetensvorming

(3)

In het denken van de moderne mens, die zichzelf tot een wet wil zijn, is een beroep op het geweten voldoende om bepaalde handelingen te rechtvaardigen. De Bijbel leert nergens dat wij een dergelijk autonoom geweten zouden hebben. Het geweten is een bij de schepping ingeschapen vermogen of een functie om ons doen en laten te beoordelen naar de norm die ons is gesteld. Het geweten zelf draagt die norm niet aan. Dat plaatst ons voor de vraag: hoe wordt de inhoud van het geweten dan bepaald?

De inhoud van het geweten:

de ingeschapen kennis van God

Het geweten van ieder mens erkent dat

er sprake is van goed en kwaad. Doch wat goed en kwaad is, wordt *niet* bepaald door de consciëntie zelf. De kennis van de norm ontvangt de gevallen mens uit de ingeschapen kennis van God en Zijn Wet. Die kennis wordt zeer verhelderd en toegespitst, als hij door middel van het Woord met de geopenbaarde Wet des Heeren in aanraking komt.

Elk mens draagt immers nog een vaag en verduisterd bewustzijn van het bestaan van God in zich om. Hij beschikt, om een woord van Calvijn te gebruiken uit zijn commentaar op de Romeinenbrief, nog slechts over ‘enige vonken der rechtvaardigheid’. Artikel 14 van de Nederlandse Geloofsbelijdenis spreekt over ‘kleine

overblijfselen' van de gaven, die God de naar Zijn beeld geschapen mens had verleend. Die restanten ontnemen de mens enerzijds elk excuus. Anderzijds is het onmogelijk om daar door God tot zaligheid te kennen. Al het licht dat in ons is, is in duisternis veranderd (Joh. 1:5, art. 14 N.G.B.)!

De inhoud van het geweten: overdracht van normen en waarden

De inhoud van het geweten wordt naast de ingeschapen kennis van God voor het overgrote deel bepaald door de overdracht van waarden en normen bij de opvoeding. Deze normen kunnen zeer verschillend zijn. Dat ervaart elk echtpaar met jonge kinderen dat om principiële redenen de televisie uit het gezin weert. De burens hebben echter wel tv. En de kinderen van de burens kijken altijd naar bepaalde programma's. Er is geen buurjongen of buurmeisje, dat zich over het tv-kijken bezwaard gevoelt. Maar het kind, dat steeds door vader en moeder is gewaarschuwd, dat het niet bij de burens naar de tv mag kijken, gaat geheel anders op dat massamedium reageren. Het is niet gerust als het toch stiekem tv kijkt bij een jongetje uit de straat. Het trekt zijn eigen conclusies vanuit een bepaalde vorming van het geweten. Zo kan het gebeuren dat moeder 's avonds als ze haar kleine naar bed brengt vlak voor het avondgebedje verrast wordt met de uitspraak: 'Als je naar de t.v. kijkt, kun je de Heere niet liefhebben, hè mamma'.

Gewetensvorming in het binnenland van Papua

Een treffend voorbeeld van het verschil in vorming van het geweten is de wijze van denken over de bezorging van de doden. Wij geloven dat het begraven eis van Gods Woord is omdat Christus ons daarin Zelf het voorbeeld van Zijn begrafenis heeft gegeven. Die bijbelse norm is ons eigendom geworden door de opvoeding in gezin, kerk en school. Ons geweten veroordeelt ons dan ook ten eerste als we aan crematie zouden denken. We beschouwen dat geheel terecht als een onchristelijke zede. Maar de Yali's uit de Pass Valley in het binnenland van Papua hadden voor de doorwerking van het Evangelie in hun gebied daarover geheel andere gedachten. Zij waren opgevoed bij het geloof in de vooroudergeesten. Als iemand niet had geleefd in overeenstemming met de heidense traditie, werd zijn ziel bij het

sterven tot een boze geest, die ziekte en verderf zaait in het rijk van de levenden. Zo'n gestorven geest heeft de eigenschap om zo lang mogelijk bij het lichaam van de dode te blijven. Het is dus zaak, dat het lichaam van de overledene geheel uit de samenleving verdwijnt. Daarom verbrandden de Yali's hun doden.

Daarna wierpen zij bij voorkeur de as van de overledene in de rivier. Men hoopte vurig dat de geest van de overledene met het stromende water uit de dorpsgemeenschap zou verdwijnen. Een begrafenis beschouwden deze heidenen als volstrekt ongeoorloofd! Dat was in strijd met de inhoud van hun geweten, dat geheel bepaald was door de eeuwenoude adat.

Samenvatting

De conclusie is duidelijk. De inhoud van het geweten wordt behalve door de ingeschapen kennis van God voor het overgrote deel bepaald door de overdracht van waarden en normen bij de opvoeding. In onze gezinnen en in het kerkelijke leven gaat het om de vorming van het geweten naar de norm van Gods Woord.

De bijzondere actualiteit

Dit onderwerp bezit op dit moment in de kring der gemeenten en daarbuiten een bijzondere actualiteit. Wij hebben immers het christelijke tijdvak achter ons gelaten. Daarin was het handhaven van een zeker maatschappelijk en cultureel isolement als vormgeving van het vreemdelingschap niet zo moeilijk. In die samenleving was er zelfs bij liberalen sprake van een zeker draagvlak voor bijbelse normen en waarden in een algemeen christelijke zin. Dat isolement en dat draagvlak is sinds de jaren zestig van de vorige eeuw door de snelle en maatschappij-brede ontkerstening weggefallen. De secularisatie of verwereldlijking in denken en doen knaagt aan onze gezinnen en spoelt over onze jongeren heen. We zijn als gemeenten een geheel ander geestelijk klimaat binnengegaan: dat van de ontkenning van het bestaan van God, van het individualisme, van de genotscultuur, van het praktische materialisme. In die veranderingen spelen ook allerlei moderne media een rol: tv, de computer, internet, de virtuele wereld van de computerspelletjes, de mobiele telefoon die op dit moment al leverbaar is met een mini-tv-tje, de dvd-speler, die zowel in en buiten de computer kan worden gebruikt om

allerlei films te bekijken die vroeger alleen in de bioscoop te zien waren.

In deze ontkerstende samenleving roept de Heere ons en onze gezinnen om aan het vreemdelingschap op deze aarde gestalte te geven in een neentenzij. Het gaat erom dat wij door Gods genade als gemeente mogen blijven leven in het besef dat de Heere van ons vraagt dat wij in allerlei levenssituaties innerlijk afstand nemen van een van God vervreemde cultuur.

Schokkende onderzoeksgegevens

Met name de publicatie *De eeuw in het hart*, aangeboden aan dr. C.S.L. Jansse bij zijn vijfentwintigjarig jubileum als hoofdredacteur van het RD in 1998, heeft aangetoond dat wij het karakter van een volk dat alleen woont, min of meer verliezen. Het gaat om een herhaling van een onderzoek dat in 1981 werd verricht onder ouders en leerlingen, zodat vergelijkingen mogelijk worden. Ik noem slechts enkele onderwerpen die de verschuiving aantonen. De stelling 'de wedstrijdsport wordt in reformatorische kring te veel verketterd' werd door 63% van de geënquêteerden jongeren ondersteund, terwijl dat percentage in 1981 52% was. De interesse voor beroepssport en alles wat daarmee samenhangt neemt duidelijk toe. Slechts 27% van de jongeren stelt zich tegen over de professionele sport afwijzend op. De stelling 'de televisie moet uit onze gezinnen geweerd worden' werd door ruim 80% van de ouderen onderschreven. De leerlingen dachten er duidelijk anders over. Slechts 38% van de jongeren uit onze kring stemt met deze uitspraak in, terwijl dat in 1981 nog 51% was. Dit betekent dat slechts een minderheid van de jonge generatie de tv nog innerlijk afwijst.

Tenslotte noem ik de resultaten van het onderwerp bioscoopbezoek. 88% van de ouders stelt zich afwijzend op, terwijl dat in 1981 nog 97% was. Bij de jongeren is sprake van een duidelijke doorbraak van het bezoek aan de bioscoop. In 1981 stond 67% van de jonge generatie daar afwijzend tegenover. In 1981 was het percentage gedaald tot 44%. De onderzoekers signaleren hier een ongekende versnelling in de positieve waardering van de bioscoop. Ik citeer uit het boek een kernzin: 'De generatiekloof – dat is het hier wel zowat – verbreedt zich.'

In 2003 stelde de binnenlandredactie van het RD een onderzoek in naar het gebruik van verschillende media,

waarin de reacties van 1434 jongeren waren verwerkt en naar kerkelijke richting waren uitgesplitst. De resultaten wezen op een doorgaande ontwikkeling. 25% van onze jongeren kijkt meer dan vier uur per week naar films op video, dvd of tv. Hier dienen zich

indringende vragen aan. Is de vorming van het geweten in een aantal gezinnen verminderd? Is de gewetensvorming veranderd?

(wordt vervolgd)

Boskoop, ds. M. Golverdingen

Opmerkelijke stilte

Alle ophef over de Deense cartoons heeft weer eens duidelijk gemaakt dat de Islam en geweld veel met elkaar te maken hebben, maar ook dat bijbelgetrouw Nederland gewoon ligt te slapen. We bekreunen ons er kennelijk maar weinig over als de heilige dingen door het slijk worden gehaald. De seculieren kunnen onbekommerd en met heel veel drukte gewoon hun gang gaan. Ze eisen met veel bravoure het recht om te beledigen en te kwetsen. En christenen reageren bijna niet. Behoudens enkele signalen in eigen kring, begint de 'schaapachtigheid' van vele christenen in Nederland zelfs de buitenwacht op te vallen. Het wordt tijd dat bijbelgetrouwe christenen meer van zich laten horen in het publieke debat over de moraal. In de Verenigde Staten zijn veel bijbelgetrouwe christenen wel alert. In 16 staten zijn er inmiddels wetten aangenomen die abortus verbieden.

Schokkend

Ruim een half jaar geleden was er van de RVU een programma op de televisie onder de titel 'God bestaat niet'. Op de inhoud van dit programma ga ik niet in. Er werden wekenlang allerlei schokkende dingen gezegd en nog schokkender beelden vertoond over bijvoorbeeld de Heere Jezus. Het past niet om hier te beschrijven wat er vertoond werd. Buitengewoon beledigend en kwetsend voor christenen was het allemaal wel. Huiveringwekkend. Wekenlang. De programmamakers wilden dat ook. Want er heerst in dit land immers vrijheid van meningsuiting. En dat betekent kennelijk voor sommigen dat allerlei vuil en smerig-

heid zomaar gezegd mag worden. Reeds veel eerder had een seculiere journalist het over 'christenhonden'. Enkelen hebben tegen het programma van de RVU geprotesteerd. De SGP en de CU (hulde daarvoor) hebben vragen gesteld; sommige kerken hebben een brief naar de RVU gestuurd; misschien heeft u ook wel een briefje getuurd. Dat is goed en nodig. Maar, voorzover ik weet, zijn er bij de RVU geen honderdduizenden protestbrieven binnen gekomen. Helaas, er waren geen plaatjes in de krant waarbij de postbode de protesten van christelijk Nederland niet aan kon slepen. We hebben immers zo onze organisaties en verder houden we maar onze mond. Zo gaat dat in Nederland. Al vele jaren lang. De religie is immers een privé-zaak, die in het publieke domein niet thuis hoort. Sterker nog: iemand als Herman Philipse (universiteitshoogleraar in Utrecht) stelt gewoon dat gelovigen niet goed nadenken. Een gure seculiere wind waar we, voorzover ik kan nagaan, maar weinig tegen in geweer komen. Protesteren ligt ons ook niet zo, en daarom laten we dat maar over aan enkelingen zoals L.P. Doorenbos van 'Schreeuw om leven'. Wat men ook denken moge van zijn methoden, die man doet tenminste iets tegen het morele verval in dit land.

Cartoons

De Deense spotprenten op Mohammed brachten daarentegen heel wat islamieten op de been. Nu ga ik hier die reactie, mede wellicht in elkaar gezet door islamitische overheden, niet goed praten. Het geweld dat openbaar komt is schokkend en beangstigend. Kennelijk

schuilen er in de Islam krachten die het ergste doen vermoeden. Met gebalde vuisten komt men op voor de eigen religie. Laten we er oog voor hebben en houden dat Islam en geweld soms in het verlengde van elkaar liggen. De geschiedenis en de verbreiding van de Islam biedt hier genoegzaam bewijzen. Maar dat neemt niet weg dat er wel gereageerd werd vanuit de islamitische wereld. Men vindt het niet acceptabel dat in hun ogen heilige dingen te kijk worden gezet. Sommigen in ons meest gesecculariseerde land van Europa vinden dat reageren maar achterhaald. Kwetsen, onteren, beledigen moet toch kunnen! Iemand als Ayaan Hirsi Ali (kamerlid voor de VVD) bijvoorbeeld vindt dat zij het recht heeft om anderen te kwetsen en te beledigen. Op een persconferentie in Berlijn maakte zij dat duidelijk. Ook de fractievoorzitter van de VVD (de heer van Aartsen) denkt kennelijk zo. Hij immers vond de woorden van mevrouw Hirsi Ali 'woest goed'. Gelukkig nemen andere VVDers (onder andere Hans Wiegel) weer duidelijk afstand van dit soort geluiden. Maar niettemin zijn er allerlei belangrijke mensen die vinden dat je in onze samenleving gerust anderen mag bespotten, kwetsten, op hun ziel trappen en beledigen als het over godsdienst gaat. Daar misbruikt men dan het grondrecht van de vrijheid van meningsuiting voor. Wat dat betreft is de reactie van seculier en liberaal Nederland ronduit schokkend. Soms vraag je je vertwijfeld af wat er nog meer aan platheden uit deze hoek over onze samenleving zal wordt uitgestort. Na het ID-debat in de Tweede Kamer, waar het geloof in de schepping werd weggezet als een sprookje waar serieuze mensen zich niet mee bezig moeten houden, lijkt werkelijk niets meer te dol.

Reactie

Er is op deze misplaatste vrijheidszucht van seculieren inmiddels breed gereageerd. In het *RD* vroeg onder meer dr. C.S.L. Janse zich terecht af of christenen niet te veel over zich laten lopen. De heer L.M.P. Scholten zette in *De Wachter Sions* ook enkele kanteekeningen bij de opstelling van bijbelgetrouw Nederland. Het is goed dat dergelijke geluiden klinken. Toch klinken dergelijke geluiden veelal incidenteel. Vaak zijn de tegengeluiden ook niet erg krachtig en, voor zover ik kan nagaan, breed gedragen. Onze hele samenleving wordt door seculier-libe-

rale mensen op zijn kop gezet. Vanaf de Wet Afbreking Zwangerschap (1981) tot aan bijvoorbeeld het homohuwelijk (1 april 2001) is er wel gereageerd, maar het blijft allemaal zo lauw. De reactie vanuit bijbelgetrouw Nederland op de voortdurende kritiek over artikel 23 van de grondwet (vrijheid van onderwijs) is helemaal illustratief. Een bezinning- of studiedag over dat onderwerp levert enkele tientallen belangstellenden. Over een massale toogdag voor ouders, leerkrachten, etc hoeven we helemaal niet te praten. Dat zit er gewoon niet in. Daar komen we niet meer voor in de benen. Helaas. Bijbelgetrouw Nederland is in slaap gevallen en het valt zelfs de buitenstaanders op. Onlangs stelde dr. J.J.A. van Doorn (emeritus hoogleraar sociologie van de EUR) dat in *NRC-Handelsblad* nog eens duidelijk in het licht. Ingaand op de reacties van de islamieten rond de cartoons stelde hij dat deze mensen ook niet veel kunnen leren van de christenen in ons land. En waarom niet? Zijn antwoord was ont-hullend en leerzaam: "Ook niet door de moslims te adviseren een voorbeeld te nemen aan de christelijke bevolkingsgroep die zich zelfs over de grofste beledigingen niet (meer) pleegt te beklagen. Wie de publieke moraal een goed hart toedraagt, zal geneigd zijn het tegenovergestelde standpunt te betrekken en het christelijke volksdeel te verwijten zich al te schaaftig te schikken naar de hufterigheid van sommige van hun medeburgers" (18 februari 2006).

Los maar even van de verwoording is de signalering van Van Doorn wel leerzaam. Christenen treft verwijt omdat ze rond de heilige dingen maar zo makkelijk over zich laten lopen. Nee, we gaan de Bijbel niet verdedigen met geweld en moord. Dat zal ieder duidelijk zijn. Maar een waardig en breed gedragen protest tegen alle schunnigheden die in het publieke domein opgeld doen mag toch niet ontbreken. De vrijheden die we in dit land hebben, mogen we toch waarderen en verdedigen. De zaak van de Heere is het ons toch wel waard om daarvoor onze stem te verheffen? Laten we daar toch waakzaam in zijn. Daartoe verplichten ons de Bijbel (1 Petr. 3:15) en de belijdenis in ieder geval wel. Overigens kwam Van Doorn, net als fractieleider Van der Vlies van de SGP, tegen alle smalende groep van seculier Nederland over betutteling etc. in, met de suggestie dat er een moreel-publie-

ke code moet komen voor de omgang met elkaar in het publieke domein. Tegenover mensen als Hirsi Ali bepleit hij duidelijk en krachtig dat fatsoen weer belangrijk wordt in de omgang met elkaar. Ook Hans Wiegel liet zich in soortgelijke zin uit. Laten we hopen dat dáár nu eens een stevig en goed inhoudelijk parlementair debat over komt. Het is de hoogste tijd.

Nut

Heeft reageren eigenlijk wel zin? Waarom zouden we iets ondernemen tegen de voortgaande secularisatie in ons land? Het helpt immers toch niet? Of iets helpt kan en mag natuurlijk niet het belangrijkste zijn. Een waardig protest tegen onbijbelse praktijken blijft altijd geboden. Een zekere strijdbaarheid is nodig en vanuit de Schrift ook geboden. Bovendien is het gewoon niet waar dat het allemaal toch niet helpt. In de Verenigde Staten werd, mede door een uitspraak van het Hooggerechtshof, in de jaren 70 abortus volledig vrijgegeven. Het leek een vrijwel onstuitbare ontwikkeling. Abortus werd zelfs als een soort grondrecht voor vrouwen gezien. Op die ontwikkeling is vanuit christelijke kring nadrukkelijk en jaren lang gereageerd. Vanzelf waren dat niet allemaal reformatorische christenen. Vanzelf delen we de opvattingen van die mensen natuurlijk niet altijd. Maar men kwam massaal en aanhoudend in de benen. En na vele jaren is er ook 'resultaat'. In februari 2006 besliste de senaat van de staat Zuid-Dakota dat abortus in die staat verboden is (*RD 23* februari 2006).

Inmiddels zijn er 16 staten in de VS waar abortus min of meer verboden is. "Behalve South Dakota hebben zestien

Amerikaanse staten een verbod op abortus goedgekeurd" (*Trouw*, 25 februari 2006). Bovendien is er in het hooggerechtshof een andere wind gaan waaien zodat er in de toekomst nog weleens wat anders uit de bus zou kunnen komen dan volkomen vrijheid voor vrouwen. Kortom, in het grootste en machtigste land van de wereld is een stuk concrete secularisatie gewoon teruggedraaid. Kennelijk kan dat dus ook. En dat zou in Nederland ook moeten en kunnen inspireren tot wat meer actie. In dat opzicht mag ook niet onvermeld blijven dat het Deputaatschap Hoge Overheid van onze gemeenten bezig is samen met andere kerken in de gereformeerde gezindte protest aan te tekenen tegen verruiming van de huidige abortuspraktijk in Nederland. Ook de Jeugdbond doet daarin mee met een oproep aan gemeenteleden om handtekeningen te zetten onder een protestverklaring. Het is de bedoeling daarover ook te publiceren in *De Saambinder*. Er gebeurt dus wel wat, maar er zou veel meer kunnen en moeten geschieden. Calvijn zegt zo treffend in zijn *Institutie* dat een ware christen als vreemdeling op aarde op een 'wachtpost' staat. Juist op die wachtpost (denk maar aan het militaire apparaat) is alertheid geboden. Als de wachter slaapt of zijn plicht verzaakt dan is dat ernstig. Er is anno 2006 voor christenen echt nog werk aan de winkel. De seculiere schreeuw-ers en spotters kunnen en mogen worden weerlegd. Dat mag en kan concreet, maar dat is bovenal een zaak van aanhoudend gebed. Laat ook dat niet verminderen. Ons land heeft het brood- en brood nodig.

Amersfoort,

ds. W. Visscher

Wet afbreking zwangerschap

Binnenkort zal de staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport met een regeringsreactie komen op het evaluatierapport met betrekking tot de Wet Afbreking Zwangerschap. De gezamenlijke kerkverbanden van gereformeerde signatuur hebben daarin aanleiding gevonden om hun principiële bezwaren tegen mogelijke ver-

ruiming van de abortuspraktijk bij de staatssecretaris bekend te maken. Zij hebben dat gedaan door de hierna afgedrukte brief te verzenden. De brief is door het Deputaatschap bij de Hoge Overheid van de Gereformeerde Gemeenten verzonden namens de - Christelijke Gereformeerde Kerken in Nederland

- de Hersteld Nederlandse Hervormde Kerk
- de Gereformeerde Bond in de Protestantse Kerk in Nederland
- de Gereformeerde Kerken Vrijgemaakt
- de Gereformeerde Gemeenten in Nederland
- de Gereformeerde Gemeenten in Nederland (buiten verband)
- de Oud Gereformeerde Gemeenten in Nederland
- de Gereformeerde Gemeenten

Het Deputaatschap bij de Hoge Overheid deelt nog mee dat ook via de Jeugdbond een handtekeningenactie zal worden gestart om bij de staatssecretaris de op Gods Woord gegronde bezwaren kenbaar te maken.

Deputaatschap bij de Hoge Overheid,
drs. J.N. van de Poel, secretaris

Excellentie,

Een achttal zogeheten reformatische kerkverbanden met een gezamenlijk ledenbestand van ruim 600.000 leden vraagt uw aandacht voor het volgende. In november 2005 ontving u het evaluatierapport met betrekking tot de Wet afbreking zwangerschap (in het vervolg: WAZ). U zegde de Tweede Kamer toe in maart 2006 met een standpunt te komen ten aanzien van de adviezen uit dat rapport.

Wij hechten er zeer aan onze principiële bezwaren tegen de WAZ aan u kenbaar te maken, alvorens u zich een oordeel vormt. Wij deden dit reeds bij de totstandkoming van de wet begin jaren tachtig.

De toenmalige regering heeft gezocht naar een balans tussen enerzijds de beschermwaardigheid van het ongeboren leven en anderzijds het recht op abortus bij (ongewenste) zwangerschap.

Wij hebben indertijd krachtig tegen de WAZ geprotesteerd, en het belang van de bescherming van het meest kwetsbare, ongeboren leven als een onopgeefbare exclusieve norm beklemtoond, met als enige uitzondering de situatie dat het leven van de moeder in gevaar zou komen.

Hierbij hebben wij ons niet laten leiden door menselijke overwegingen, maar door aan de Bijbel ontleende waarden en normen.

Wij kregen immers van de Schepper van het leven een gebod van Zijn heili-

ge wet (het zesde gebod van de Dekaloog, namelijk: Gij zult niet doodslaan) als een heilzaam gebod voor heel de mensheid.

Dit gebod kunnen wij niet dan tot onze grote schade en schuld veronachtzamen.

Deze stellingname gold toentertijd, zij is anno 2006 nog onverkort van kracht. Daarom brengen wij het gebod van de Heere God opnieuw indringend onder uw aandacht.

Wij kwalificeren het als een schuld ten opzichte van de hoogste Wetgever dat –met erkenning van de dalende lijn in het jaarlijkse aantal abortussen- vanaf het in werking treden van de WAZ in 1981 ongeveer 1 miljoen kinderen in ons land in de moederschoot zijn gedood.

Terecht heeft het huidige kabinet Balkenende een pleidooi gehouden voor de herinvoering van waarden en normen in onze samenleving.

Naar onze overtuiging behoort bij deze herinvoering de beschermwaardigheid van het meest kwetsbare, ongeboren leven opnieuw exclusief aan de orde te komen.

Wat ons betreft kan deze exclusiviteit nauw aansluiten bij het Wetboek van Strafrecht waarin de algemene strafbaarstelling van abortus is vastgelegd. (Zijdelings merken wij op met waardering te hebben vastgesteld dat de evaluatie-commissie u adviseert deze algemene strafbaarstelling niet ter discussie te stellen.)

Vanzelfsprekend hebben wij oog voor de menselijke nood van de ongewenste zwangerschap.

Vanuit onze kerkverbanden participeren wij dan ook van harte –bestuurlijk en/of financieel- in maatschappelijke organisaties die vanuit een gedeelde identiteit en levensbeschouwing zich inzetten voor adequate hulpverlening en voorlichting.

Wij adviseren u kennis te nemen van de positieve resultaten van deze hulpverlening en voorlichting, en deze te beschouwen als ondersteuning van de (ook door de evaluatie-commissie erkende) noodzaak deze beleidsinstrumenten te intensiveren.

Wij weerstaan de verleiding te reageren op de adviezen uit het evaluatierapport die betrekking hebben op de onderdelen “kwaliteitsbeleid en kwaliteitswaarborgen” alsmede “toezicht en registratie”. Naar ons oor-

deel overstijgen deze onderdelen de competentie van de kerken. Primair gaat het ons om de levensbeschouwelijke uitgangspunten van de WAZ.

Wel wijzen wij u nog op een tweetal onderdelen dat ons opnieuw met grote zorg vervult.

In de eerste plaats de uitbreiding van de reikwijdte van de wet, waaronder het advies de strafbaarstelling van de arts die de 13-wekengrens overtreedt op te heffen, het schrappen van de vaste beraadtermijn, het niet verplichten om alternatieve oplossingen ongeacht de omstandigheden te bespreken.

In de tweede plaats de nieuwe ontwikkelingen, waaronder toepassing van medicamenteuze abortus en de beschikbaarheid van de abortuspil online via internet.

Het is veelzeggend, dat het evaluatierapport vaststelt, dat door deze ontwikkelingen het huidige (toe)zicht op de abortushulpverlening voor een belangrijk deel verloren zal gaan.

Hier is de handhaafbaarheid van de WAZ nadrukkelijk in het geding.

Deze maatschappelijke ontwikkelingen onderstrepen vanuit een andere invalshoek - dus naast onze principiële stellingname - de noodzaak in uw voorgenomen beleidsevaluatie “het recht op abortus” in de WAZ ter discussie te stellen.

Excellentie, U bereidt zich voor op uw standpuntbepaling over de evaluatie van de WAZ.

Wij achten het onze roeping u als eerstverantwoordelijke vertegenwoordigster van de overheid te wijzen op het godonterende en heilloze karakter van deze wetgeving, en doen een dringend appél op u - mede gelet op het feit dat u zich door dezelfde Inspiratiebron wilt laten leiden - deze in overeenstemming te brengen met het Woord en het gebod van de Heere God.

Wij herhalen: dit gebod kunnen wij niet dan tot onze grote schade en schuld veronachtzamen.

Deze nood heeft ons ertoe gebracht als onderscheiden kerkverbanden gezamenlijk richting de overheid op te trekken.

Wij zouden het zeer op prijs stellen, als u ons in de gelegenheid stelt deze brief in een gesprek nader toe te lichten.

U mag zich ervan overtuigd weten, dat wij in onze kerken tijdens de erediensten u en uw collega-bewindspersonen in het gebed opdragen om wijsheid in

uw verantwoordelijke taak op het terrein van wetgeving en bestuur.

Wij zullen een afschrift van deze brief toesturen aan de minister-president en

de minister van Justitie.

Wij wensen u Gods zegen toe. Inmiddels verblijven wij, met gevoelens van hoogachting.

Uit de bibliotheek

De vorige verantwoording was nog maar net in ons landelijk kerkblad afgedrukt of er belde iemand uit Leiden met de mededeling dat de zesdelige catechismusverklaring van ds. J. van Sliedregt klaar stond voor één van de studenten. Fijn als er in het land met de studenten op deze manier wordt meegeleefd. De studenten hebben studieboeken nodig en sommige boeken zijn niet meer te koop of te krijgen. De oproep heeft geholpen. Maar na dit verblijdende bericht werd het stil... totdat twee maanden later iemand vroeg; 'U heeft zeker wel veel reacties gehad op uw aanvraag?' 'Heeft u nu genoeg exemplaren van *In het voetspoor der vaderen* van ds. Kersten?' Op deze vragen moesten wij eerlijk bekennen dat er wel heel veel boeken geschonken waren de afgelopen weken, maar dat juist dit boek er niet tussen zat. Spontaan werd mij een exemplaar overhandigd. Het begin was er... en we hopen dat u als lezer(es) onze studenten niet wilt vergeten. U kunt er namelijk voor zorgen dat onze studenten van de nodige (studie)boeken worden voorzien. Naar het hierboven genoemde boek van ds. Kersten of een van de boeken die in de vorige verantwoording stonden wordt op school uitgezien.

Dozen en tasjes met gebruikte boeken, brochures e.d. zijn de afgelopen maanden uitgezocht en waren afkomstig van: Fam. C. A. te R./ Via stud. Van B. van Fam. W. te G./ Via de vrouw van de rector van Mevr. B. te V./ Via gebr. D. van N.N. te B./ Mevr. C. S. te Z./ Via ds. V. vanuit Nebo te Z./ Via dhr. L. van fam. T./ Fam. v.B. te H.I.A./ Via stud. H. van W. D. te G./ Fam. J. B. te R./ Dhr. L. V. te S./ Dhr. P. N. te S./ Via zoon uit nalatenschap van wijlen ds. S./ Via H. Q. te R. uit bibliotheek A. Schweitzer ziekenhuis te D./ Wed. K. te C.a.d.II. uit nalatenschap van A. K./ Via Fam. K. van hun moeder te D. Nieuwe uitgaven hebben wij ontvangen: via dhr. S. Kooistra van de **Gereformeerde Gemeente te Drachten**; Geplant en bewaard. Aspecten van de geschiedenis van de Ger. Gem. te Drachten / W.B. Kranendonk.

per post van **De Akker, Chr. Basisschool te Lisse**; Herdenk de trouw. 100 jaar christelijk onderwijs / P. Schalk. via ds. M. van **Stichting Vrienden van Heidelberg te Dordrecht**; Duitstalige uitgaven: Het A.B.C. des geloofs van A. Comrie, Gebedsgestalten van F. Bakker en

Voorbeeld der Goddelijke Waarheden van A. Hellenbroek. via Mevr. Kaashoek-Kaashoek van **Bond van Vrouwenverenigingen der Ger. Gemeenten**; Tot welke prijs?! Wil bijstand zenden. Samenvatting van de bondsdag 12 april 2005.

via M.J. Klippel van archivaris en tevens auteur; Kerken op Tholen en Sint-Philipsland / J.P.B. Zuurdeeg.

van **Uitgeverij De Groot Goudraan te Kampen**; Calvin: Zijn leven en invloed / R. Reymond. In trouw verbonden: Bouwstenen voor het Bijbels huwelijk / P. van der Kraan. Noach. Bijbellezingen / Tj. De Jong. Via dhr. A.E. Schouten van **Deputaatschap** Evangelisatie; Schepping of evolutie / P.C. Oele. Zo gij Zijn stem dan heden hoort / ds. L. en ds. C. Vogelaar.

via dhr. C.G. van Haaren van **Gebr. Koster te Barneveld**; Gedachten bij de Bron / ds. P. Blok. De Heidelberger / ds. Chr. van der Poel.

van **Uitgeverij Kok te Kampen**; 1, 2 en 3 Johannes: Brieven van een kroongetuige, CNT / P.J. Lalleman. Job: Psalmen, serie 'Gaan in het spoor van het O. Testament, dl. 5 / J. Douma. Op weg naar Pasen / Jos Douma.

via dhr. Bel van **Uitgeverij Den Hertog**; Licht over Israël / ds. C.J. Meeuse. Bijbel en belasting: Christelijke belastingmoraal / P.H.D. van Ree. De weg tot het heil / J.C. Ryle. Het troostboek van de kerk: Over de Heidelbergse Catechismus / W. van 't Spijker e.a.. Het Gereformeerd Piëtisme / W.J. op 't Hof. Over oudvaders; Serie vertellingen bij de kerkgeschiedenis, deel 7 / Vogelaar-van Amersfoort, A. Als ik Uw hemel zie: Negen overdenkingen over ster-

ren / ds. C. Neele. Opvoeding in beeld: Een handreiking voor mediagebruik in het gezin / F.A. van Hartingsveldt, e.a.. Elkaar begrijpen: 52 overdenkingen over hoe we met elkaar omgaan in het huwelijk en gezin / ds. P. van Ruitenburch. Ik sta aan de deur en Ik klop / O. Sedgwick. Van 's Heeren wegen: Genade verheerlijkt in zondaarsharten, dl. 3. Uw Heil alleen: Bijbels dagboek. Een verzoening voor onze zonde: Serie Vaderlands erfgoed / E. Meiners. Wendt u naar Mij toe: Serie Vaderlands erfgoed / Th. Avinck. Pierre du Moulin: Hugenotenpredikant in de strijd / C. Verdouw. Een Schild in alle nood / H. Natzijsl. De geopende Fontein / ds. J. Mijnders. Kerkelijk leven in beeld: De Gelderse Vallei II / H. Florijn, e.a.. Een ongetroost volk getroost: 52 wekelijkse overdenkingen / ds. A. de Waard. William Gadsby / B.A. Ramsbottom. Heidelbergse Catechismus / ds. H. Paul. Uit vroegere jaren / ds. J. Schipper. Intocht: Twaalf overdenkingen / ds. A. Moerkerken. Een eeuwige Toevlucht: Verklaring van Psalm 90 / M. Luther. Mijn boog heb Ik gegeven: Veertig meditaties over Noach / ds. B. van der Heiden. Theodorus van der Groe: Bewogen zielzorger in een eeuw van verval / W. Fieret. Het lezen van de Heilige Schrift / Th. van der Groe. Vrije gunst alleen / ds. W. van Gorsel.

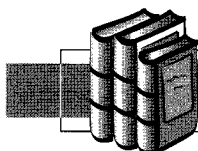
Tenslotte zorgde dhr. Van Wendel voor de uitgave Wat is er meer te doen aan Mijn wijngaard? Geschiedenis van de Oud. Geref. Gemeente in Ned. te Grafhorst. Totaal zijn er **759** boeken en **91** brochures geschonken.

Daarnaast zijn er financiële bijdragen constant ontvangen van: Vrouwenver. "Alle den Volcke" uit Gorinchem tijdens bezoek. Per Postbank (rek.nr. 3372627) - J.V. te Hard. Giessendam na hun bezoek. - Fam. V. te K. - B. te G. - D. M. - Fam. T. te Z. - G.G. Breda - V. te G. - G.G. Sommelsdijk - S. te K. - S. te L. - W. te M. - B. te V. - Kerkenraad H.I. Ambacht na een bezoek - Fam. d. H. - S. te S. - J. te R. - N. te O.B. Totaal **€ 761,-**. Allen die hebben bijgedragen aan het mooie totaalbedrag en/of aan de boeken- en brochurestapels zeggen wij hartelijk dank.

Met een vriendelijke groet vanuit de bibliotheek en school.

Rotterdam,

M. Bal

Boekennieuws

M.J. Paul e.a., Vertaling en vertolking van de Bijbel, uitg. De Groot Goudriaan-Kampen, i.s.m. Christelijke Hogeschool De Driestar, 186 pag.; ISBN 90 61408555; € 12,90.

De paperback *'Vertaling en vertolking van de Bijbel'* valt op door veelzijdigheid. Het boek bevat de tekst van lezingen die gehouden zijn op een studiedag van hogeschool De Driestar. Met de focus op één thema,

namelijk bijbelvertaling, is men er in geslaagd een scala van deelonderwerpen aan de orde te stellen: vertaalproblemen en principes, vertalingen als de Statenvertaling en de Nieuwe Bijbelvertaling, Het Boek, de kanttekeningen, de apocriefe boeken, de vertaling van de Naam van God, de bijbelgenootschappen, de kinderbijbel. 13 auteurs leverden een bijdrage.

Dr. M.J. Paul opent meteen al met een treffende gedachte: het probleem van de diverse vertalingen is een luxe probleem. Uit de bijdrage van P.J.A. de Vries, medewerker aan een bijbelvertaalproject in Papua, blijkt dat meer dan 250 miljoen mensen (!) niet beschikken over een bijbel in de eigen taal. In ons land hebben we al bijna 400 jaar de betrouwbare Statenvertaling tot onze beschikking. Het bezit van een bijbel in de eigen taal is een niet te overschatten zegen. Dr. R. de Blois, die in dienst van onze zending jaren heeft meegewerkt aan de vertaling van het Oude Testament in het Izi, bespreekt genuanceerd de verschillende vertaalprincipes. Wie de indruk heeft dat vertalen niets meer is dan eenvoudig met behulp van het woordenboek een Hebreeuwse tekst overzetten in onze taal, is na het lezen van dit hoofdstuk voorgoed van die gedachte genezen. Bijbevertalers staan keer op keer voor uiterst moeilijke beslissingen. Dat onderstreept, lijkt me, het belang van de opmerking van ds. Tj. de Jong, dat een vertaler niet alleen deskundig maar ook godvrezend moet zijn, eens-geestes met de eerste Auteur.

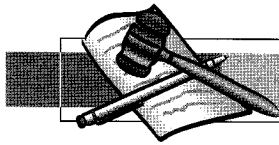
Al die moeilijke keuzes hebben de Statenvertalers gemotiveerd om hun keuze in kanttekeningen te verantwoorden. Dr. M. Verduin toont uitgebreid aan dat de kanttekenaars zich niet hebben gehouden aan de regel dat de kanttekeningen geen leerstellige verklaringen of toevoegingen mogen bevatten. Zijn onderzoek bevestigt de uitspraak van F.W. Grosheide, dat 'men uit de kanttekeningen onze Statenvertaling de gehele Gereformeerde theologie kan aflezen.'

Interessant is ook de bijdrage van dr. G. van den Brink over de keuzes bij de vertaling van de naam JHWH, meestal met klinkers aangevuld tot Jaweh. De oorspronkelijke uitspraak is niet te achterhalen. Van den Brink oordeelt het juist dat zowel de vertalers van de Statenbijbel als van de Nieuwe Vertaling (1951) de Naam hebben behandeld als een titel in plaats van een eigenaam en er dus voor hebben gekozen om de Naam weer te geven als HE(E)RE.

Het boek bevat veel verschillende zienswijzen en de lezer zal het dus ook nooit met iedere schrijver eens zijn. Zo heb ik bijvoorbeeld moeite met de positieve benadering van de Nieuwe Bijbelvertaling door dr. M.H. de Lang. Een andere auteur verdedigt de Statenvertaling terecht. Overigens, hoe waar het ook is dat de werkelijke hindernis voor het verstaan van de bijbel ons ongeloof is, dat neemt niets weg van de noodzaak om Gods Woord niet alleen getrouw, maar ook zo begrijpelijk mogelijk bij de lezer te brengen.

Gorinchem,

S.D. Post

Kernnieuws

BEROEPINGSWERK

Beroepen:

Te 's-Gravenzande:

ds. A. Schreuder te Rijssen-Zuid

Te Hendrik-Ido-Ambacht:

ds. G. Clements te Gouda;

Te Ridderkerk-Slikkerveer:

ds. C.J. Meeuse te Apeldoorn;

Te Rilland-Bath:

ds. A.J. Gunst te Nieuwerkerk;

Te Rotterdam-IJsselmonde: ds. W.J. Karels te Hardinxveld-Giessendam;

Te Utrecht:

ds. D.W. Tuinier te Terwolde-De Vecht.

Bedankt:

Voor Aagtekerke: ds. P. van Ruitenburg te Chilliwack (Canada);

Voor Brakel, voor Kruiningen en voor Nijkerk:

ds. B.J. van Boven te De Valk-Wekerom;

Voor Nieuwdorp:

ds. A.J. Gunst te Nieuwerkerk;

Voor Ouddorp: ds. P. Melis te Veen;

Voor Oudemirdum:

ds. A. Verschuure te Krabbendijke;

Voor Tricht-Geldermalsen:

ds. A. Schreuder te Rijssen-Zuid.

PASTORIEZORGEN

Operatie ds. J. Mol

Zaterdag 11 maart is de emerituspredikant van Werkendam, ds. J. Mol (84), wonend in Rijssen, opgenomen in het ziekenhuis in Deventer. Daar is hij geopereerd aan een kwaadaardige poliep in zijn dikke darm, die verwijderd moest worden. Een gedeelte van zijn darmen is dan ook weggehaald. Gelukkig is de operatie, waar hij begrijpelijk erg tegenop zag, goed verlopen. Na enkele moeilijke dagen ook door de narcose en door zijn bronchitis is het geheel zich gunstig aan het ontwikkelen. De behandelende artsen hebben gedaan wat ze moesten doen en vermoeden, dat er verder geen uitzaaiingen zijn. Er zullen nog wel enkele moeilijke weken volgen, omdat hij erg zwak is. Preken, wat hij tot de laatste rustdag voor de operatie nog éénmaal per zondag naar de lust van zijn ziel mocht doen, zal daarom voorlopig niet mogelijk zijn. Zijn vrouw verblijft in deze tijd in het gezin van hun dochter, de familie Plumers-Mol, die ook in Rijssen woont. We danken de kerkenraad van Rijssen-West, die ons van één en ander op de hoogte stelde.

Ondanks de zorg en onzekerheden naar het lichaam mocht onze broeder in stille overgave zich naar het ziekenhuis begeven. Dat de Heere hem moge onderwijzen en uit Psalm 118, de dankzegging na verlossing, maar wilde bevestigen: "Uit de benauwd-

heid heb ik de Heere aangeroepen; de Heere heeft mij verhoord, stellende mij in de ruimte. De Heere is bij mij, ik zal niet vrezén, wat zal mij een mens doen...?" Om ook op het ziekbed de kracht te ervaren die uitgaat van Hem, Die "... in zware strijd zijnde te ernstiger bad. En Zijn zweet werd gelijk grote druppelen bloeds die op de aarde afliepen...." Er moge voor hem kracht van dit dierbare middelaarsbloed uitgaan! De Heere bezoeke onze ambtsbroeder zo vertroostend in deze lijdensweken met Zijn heil in Christus Jezus. Hij gedenke hem samen met zijn vrouw in genadige ontferming naar lichaam en ziel.

ds. G. J. van Aalst

AFSCHEID DS. A.A. BRUGGE VAN SCHERPENISSE

Op D.V. dinsdag 16 mei zal ds. A.A. Brugge afscheid nemen van onze gemeente wegens zijn vertrek naar de gemeente Dordrecht.

De afscheidsdienst wordt gehouden in het eigen kerkgebouw, Schoolstraat 4. Aanvang: 19.30 uur. Na afloop van de dienst wordt er voor genodigden en degenen die van ver komen koffie geserveerd in het naast de kerk gelegen verenigingsgebouw.

Kerkenraad Geref. Gem. Scherpenisse MUTATIES KERKELIJK JAARBOEK

Pag. 130, gemeente

De VALK-WEKEROM.

De nieuwe koster is: M.J. van Ee, Lange Valkseweg 71, 6733 GB Wekerom, tel. 0318-461283.

Pag. 267, gemeente SCHERPENISSE.

De preekbeurten worden geregeld door: N. Rijstenbil, Scaldistraat 31, 4694 EP Scherpenisse, tel. 0166-662883.

VERSLAG CLASSIS GOUDA OP VRIJDAG 20 JANUARI 2006 TE ZOETERMEER

Namens de roepende kerk van Delft opent ds. J.B. Zippro de vergadering. Hij heet ieder welkom, in het bijzonder de afgevaardigden van de gemeente Alphen a/d Rijn, die nu voor het eerst vanuit hun eigen gemeente zijn afgevaardigd. Verder memoreert de voorzitter dat:

Op 30 november 2005 oud-diaken Pieter Bosland op 77-jarige leeftijd is overleden. Hij heeft de gemeente van Scheveningen van 1964 tot 1999 mogen dienen.

Op 25 december 2005 oud-ouderling Jakobus Koppejan in de leeftijd van 93 jaar

is overleden. Hij mocht de gemeente Gouda dienen in het ambt van diaken van 1961 tot 1974 en van 1974 tot 1998 als ouderling. Daarvoor mocht hij de gemeenten Krabbendijke (12 jaar) en Middelburg (1 jaar) als diaken dienen. De Heere gedenke de nabestaanden van de beide broeders.

Op 25 november 2005 de heer G.J. de Bruijn van de gemeente Gouda een koninklijke onderscheiding ontving. Hij werd benoemd tot lid in de Orde van Oranje Nassau.

Op 9 december 2005 ouderling A. Leune van Benthuizen een koninklijke onderscheiding ontving. Ook hij werd benoemd tot lid in de Orde van Oranje Nassau.

In december 2005 de heer P. van Dusschoten herdacht dat hij 25 jaar organist mocht zijn in de gemeente van Benthuizen.

Op 6 januari 2006 de gemeente te Alphen aan den Rijn mocht worden geïnstitueerd.

Ds. Zippro het beroep aannam naar Grand Rapids (Beckwith Street).

De voorzitter spreekt vervolgens een meditatie uit naar aanleiding van Joh. 6 : 37: "Al wat Mij de Vader geeft, zal tot Mij komen, en die tot Mij komt, zal Ik geenszins uitwerpen".

Het moderamen wordt als volgt samengesteld. Preses: ds. M. Golverdingen, assessoren: ds. A.B. van der Heiden en ds. J.B. Zippro, quaestor: oud. J. Honkoop en scriba: oud. P. Verweij.

De volgende ingekomen stukken worden behandeld:

- De uitnodiging tot het bijwonen van de instituering van de gemeente Alphen aan den Rijn op 6 januari 2006.
- Het Deputaatschap Kerkrecht geeft aan dat het weer bereid is om een ambtsdragersconferentie te verzorgen. De classis besluit hier op in te gaan en het deputaatschap te vragen deze te verzorgen.
- Het jaarbericht van de SGZZH. In dit bericht wordt er opnieuw aandacht voor gevraagd dat onze mensen zich in onze huizen zullen vestigen. De voorzitter merkt op dat we blij mogen zijn met deze instellingen.
- Een gemeente heeft aandacht gevraagd voor een aantal brieven die door de Stichting vrienden van de SGZZH aan de kerkenraden zijn verzonden. In deze brieven vraagt de stichting om geld tot bekostiging van de palliatieve zorg in Beth-San en om geld om de pastorale zorg te kunnen bekostigen. Op de vergadering worden de brieven toegelicht. De pastorale zorg wordt niet meer door de overheid betaald. De Stichting vrienden van de SGZZH wil daar geld voor verzamelen om dit en de inrichtingskosten van het palliatieve bed te bekostigen
- Eén van de afgevaardigden uit de gemeente Berkenwoude deelt mee dat aan de ambtsperiode van ouderling Boom na 52 1/2 jaar een einde is gekomen. De classis zegt hem dank voor het vele werk wat hij ook voor de classis mocht doen.

- De classicale evangelisatiecommissie rapporteert over haar werkzaamheden. Het inloophuis krijgt de naam "Het Kompas". In de loop van januari 2006 zal het inloophuis worden geopend, de officiële opening volgt in maart D.V. Voorlopig zal het inloophuis 2 dagdelen per week geopend zijn.

In verband met het aannemen van het beroep naar de gemeente Grand Rapids (Beckwith Avenue) wordt aan ds. Zippro de te overhandigen papieren gevraagd. Vervolgens vraagt de voorzitter aan ds. Zippro om iets aan de classis mee te delen aangaande het aannemen van dit beroep. Hierop geeft ds. Zippro aan hoe de Heere hem met dit beroep heeft geleid. De voorzitter bedankt ds. Zippro hartelijk voor het werk dat hij in getrouwheid in onze classis mocht verrichten en wenst hem Gods onmisbare zegen toe. De vergadering zingt staande ds. Zippro de zegenbede uit Ps. 134 : 3 toe,

Naar aanleiding van het vertrek van ds. Zippro wordt voorgesteld om de consulentschappen als volgt te verdelen:

Ds. M. Golverdingen: Alphen aan den Rijn, Benthuizen, Stolwijk en Leiderdorp (hulpconsulentschap);

Ds. J. Driessen: Scheveningen, Naaldwijk en 's-Gravensande;

Ds. A.B. van der Heiden: Delft, Gouda, 's-Gravenhage, Zoetermeer en Zaandam (hulpconsulentschap);

Ds. G. Clements: Berkenwoude, Boskoop, Oosterend (hulpconsulentschap) en Moerkapelle. Voor de begrafenissen vanuit Beth-San en de Wilde Veenen is een aparte regeling getroffen.

Voor de vergadering van de Particuliere Synode Noord-West, te houden op D.V. 18 mei 2006 te Lisse, worden de vier predikanten afgevaardigd. Als ouderlingen worden afgevaardigd: J. Bloemendaal, G.D. Pas, G.H. Verweij en P. Verweij. De secundi zijn: J.H. Madern, P. van Bokhoven, I.A. Kole, C.G. van Es, G.M. van Winkelen en A. Leune.

Deze zomer zullen de kerkvisitaties weer plaatsvinden. Als visitatoren worden de vier predikanten benoemd en de ouderlingen J. Honkoop, G.D. Pas, G.H. Verweij en G.M. van Winkelen.

De quaestor deelt overzichten uit van de baten en lasten over 2005 en de begroting over 2006.

Voor de volgende vergadering is Gouda roepende kerk. Deze vergadering zal D.V. 2 juni 2006 worden gehouden. Als er geen punten zijn zal de vergadering op 13 oktober worden gehouden.

Op verzoek van de voorzitter eindigt ouderling P.A. van Bokhoven van de roepende gemeente Delft. Hij laat Ps. 138: 3 en 4 zingen en gaat voor in dankgebed, waarna de voorzitter de vergadering sluit.

P. Verweij, scriba.

Berichten

REGIO-AVOND BOND VROUWEN-VERENIGINGEN IN AMSTERDAM

Op D.V. **28 maart** hoopt de bond van vrouwenverenigingen een regio-avond te beleggen in de kerk van de Geref. Gemeente te Amsterdam-N, Melkweg 16.

Dhr. G.J. van Pijkeren hoopt te spreken over: "De Bijbel voor ons en onze naaste". De leiding berust bij ds. C.A. van Dieren. Ook belangstellenden zijn van harte welkom. Aanvang: 19.30 uur.

DISTRICTSAVOND +16 IN DIRKSLAND

Op D.V. zaterdag **1 april** organiseert het district Flakkee een +16 districtsavond in de kerk van de Geref. Gemeente van Dirksland, Mozartsingel 2. Ds. G.J. van Aalst hoopt dan een en ander te vertellen over de Theologische School. Het thema is: "Toelating en toerusting".

ZANGAVONDEN Hardinxveld-Giessendam

Op D.V. zaterdag **1 april** wordt in de kerk

van de Geref. Gemeente te Hardinxveld-Giessendam, Buitendams 118, een psalmzangavond gehouden. Algehele leiding: ds. B. van der Heiden. Appelwoord door de Roemeense ds. Mike Pal. De collecte is bestemd voor het werk in Roemenië.

Hasselt

In de Grote Kerk te Hasselt zal op D.V. **25 maart** een samenzangavond worden gehouden. Ds. J. Karels hoopt de opening en de sluiting te verzorgen. Ds. J.C. den Ouden van de Hersteld Hervormde Gemeente te Rijssen hoopt een appelwoord te spreken.

De collecte is deels bestemd voor het zendingswerk van de Geref. Gemeenten en deels voor de Stichting Stephanos. Aanvang: 20.00 uur.

Terwolde-De Vecht

In de kerk van de Geref. Gemeente van Terwolde-De Vecht wordt op zaterdag **25 maart** een zangavond gehouden. Het jeugdkoor "De jonge stem" en het

gemengd koor "God alleen de eer" hopen hieraan hun medewerking te verlenen. Ook wordt er een orgelsolo gegeven. Ds. D.W. Tuinier zal een meditatie houden. De collecte is bestemd voor de verbouwing van het kerkgebouw. Aanvang: 19.30 uur.

Veen

Op D.V. **25 maart** zal er in de kerk van de Geref. Gemeente te Veen een psalmzangavond worden gehouden. De leiding berust bij ds. P. Melis, die tevens een openingswoord/meditatie zal verzorgen. Aanvang: 19.30 uur. Sluiting: circa 21.00 uur. Er is één collecte t.b.v. de zending van de Geref. Gemeenten.

ZENDINGSVOND IN UTRECHT

Op D.V. **30 maart** organiseert de zendingscommissie Utrecht een zendingsavond. Dhr. W. Polinder, die werkzaam is geweest in Guinee, zal de aanwezigen in woord en beeld laten meebeleven wat het leven en werk in Guinee voor hem betekend heeft. Daarnaast zal dhr. L. de Wit, die binnenkort zal worden uitgezonden naar Guinee, iets vertellen over zijn gang naar het zendingsveld en de invulling van het voorbereidingstraject. Locatie: kerkgebouw Geref. Gemeente, ingang Bergstraat. Aanvang: 20.00 uur. Parkeerdeck ING-bank is geopend.

OPROEP RUSTIGE VAKANTIEWEEK

De rustige vakantieweek voor *niet gehandicapte ouderen*, die door de Commissie Vakantieweken Gehandicapten worde georganiseerd, wordt dit jaar gehouden in het bosrijke Doorn in het oord "Kaap Doorn" van D.V. zaterdag **8 juli tot en met 15 juli**. Speciaal voor mensen met een beperkte mobiliteit, die gebruik moeten maken van een rollator, diabetici die regelmatig gespoten moeten worden, hartpatiënten, kortom mensen die gezien hun leeftijd of gezondheid het wat kalmer aan moeten doen en/of bij de zelfverzorging enige hulp nodig hebben, is deze vakantieweek uitermate geschikt.

Er zijn verpleegkundigen in de staf aanwezig, die graag alle gewenste en nodige assistentie verlenen bij de zelfverzorging of bij het toedienen van medicamenten. Op zondag zullen in het oord twee kerkdiensten worden gehouden en verder worden er in de week diverse bezigheden georganiseerd, waarbij het doel van de week in acht wordt genomen. Eén dag wordt er een excursie gemaakt en op de andere dagen vinden de activiteiten in en rondom het oord plaats.

Er zijn nu nog enkele éénpersoonkamers met wastafel, douche en toilet beschikbaar. De kosten bedragen € 525,- p.p. Voor echtparen zijn er tweepersoonkamers. De prijs bedraagt dan € 500,- p.p.

Wilt u zich aanmelden voor deze rustige vakantieweek in eigen sfeer of wilt u misschien nog nadere inlichtingen? Neem dan contact op met mevrouw J. de Blois-van

Kempen te Krimpen a/d IJssel, tel. 0180-520895.

LEDENVERGADERING HELPENDE HANDEN IN EMMELOORD

De afd. Noord-Nederland van Helpende Handen nodigt belangstellenden en in het bijzonder haar leden uit om haar jaarlijkse ledenvergadering op maandag 3 april te bezoeken in de Moriakerk van de Geref. Gemeente te Emmeloord, Meldestraat 2 (hoek Espelerlaan). Dhr. R. Hubregtse hoopt te spreken over het thema: "Samen sterk" – wat kan Helpende handen in de gemeente betekenen? Ieder is van harte welkom. Aanvang: 20.00 uur.

LEDENVERGADERING VGS

De jaarlijkse algemene ledenvergadering van de Ver. voor Geref. Schoolonderwijs (VGS) zal D.V. gehouden worden op zaterdag **8 april** in het Hervormd Centrum, Talmastraat 9 te Hardinxveld-Giessendam. Aanvang: 9.30 uur; ontvangst met koffie vanaf 9.00 uur. Sluiting van de vergadering zal plaatsvinden circa 12.30 uur.

In deze vergadering zullen er lezingen worden gehouden met als thema "Veranderende samenleving en gevolgen daarvan voor het reformatorisch onderwijs".

De lezingen zullen worden verzorgd door: ds. W. Visscher, ir. B.J. v.d. Vlies, ds. P. Mulder en H. Vos.

Een bezinnend slotwoord zal worden gesproken door het bestuurslid ds. J. Joppe. Voor deze vergadering zijn uitgenodigd afgevaardigden en overige leden van de bij de VGS aangesloten (school)besturen en kerkenraden. Ook belangstellende onderwijsgeveden en anderen die bij het onderwijs zijn betrokken, zijn hartelijk welkom. Wij hopen dat velen hun betrokkenheid bij het reformatorisch onderwijs zullen tonen

door deze vergadering bij te wonen.

Het bestuur,
ds. P. Mulder, voorzitter
mr. J. Verhoeven, secretaris

KONINKLIJKE ONDERSCHIEDING

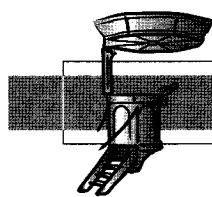
Het heeft Hare Majesteit de Koningin behaagd de voorzitter van onze diaconie, diaken J.J. Opschoor, te benoemen tot ridder in de Orde van Oranje Nassau. Op 9 maart 2006 reikte burgemeester M.J.D. Jansen van de gemeente Krimpen aan den IJssel de onderscheiding uit. Tijdens deze gelegenheid in de zaal van de Seba-kerk memoreerde hij diens werkzaamheden, zowel in het maatschappelijk als in het kerkelijk leven.

Namens de kerkenraad sprak ds. P. Mulder de jubilaris toe. Een dag eerder mocht broeder Opschoor gedenken dat hij 25 jaar geleden als diaken in Krimpen a/d IJssel is bevestigd.

Vervolgens sprak ds. W. Visscher als voorzitter van het Deputaatschap DMZ de penningmeester van het deputaatschap toe. Tenslotte sprak dhr. W. van der Hoeven, voorzitter van de Stichting Gereformeerde Zorgcentra Zuid-Holland-Zuid (SGZZH). Meer dan 25 jaar is dhr. Opschoor nauw verbonden aan één van de zorgcentra, te weten het zorgcentrum d' Amandelhof te Capelle aan den IJssel.

Wij willen hem van harte feliciteren met deze koninklijke onderscheiding. Terecht wees hij alle lof op de mens af en begeerde hij te eindigen in die God, Die alles uit genade verleende. Geve de Heere dat hij ook in de toekomst nog dienstbaar mag zijn tot welzijn van onze gemeente.

Kerkenraad Geref. Gemeente
Krimpen a/d IJssel

Predikbeurten

ZONDAG 26 MAART 2006

Aagtekerke 9.30 en 19.00 uur ds. C. Harinck en 14.30 uur ds. De Heer; Aalst 9.00 (H.A.) en 14.30 uur ds. Melis; Alblasserdam (in Havenkerk, Wilgenplein) 11.30 en 18.30 uur leesdienst; Almelo 10.00 en 18.00 uur ds. Tuinier; Alphen a/d Rijn 10.00 en 16.00 uur ds. Veenendaal; Amersfoort 9.30 en 16.30 uur ds. Visscher; Apeldoorn 10.00 en 17.00 uur leesdienst; Barendrecht (in CGK; Voordijk 252) 13.30 en 19.00 uur ds. Terlouw; Barneveld 9.30 en 19.00 uur ds. Hogchem; Beekbergen 10.00 en 19.00 uur ds. Schreuder; Benthuizen 9.30 en 18.00 uur ds. A.B. van der Heiden; Berkenwoude 10.00 (H.A.) en 19.00 uur ds. Clements; Bodegraven 19.15 uur ds. Van der Net; Borssele 9.30 (H.A.), 14.00 en 18.00 uur ds. Schipper; Boskoop

9.30 en 16.30 uur ds. Golverdingen; Capelle a/d IJssel-Middelwatering 10.00 en 16.30 uur ds. Silfhout; Capelle a/d IJssel-West 10.00 en 17.00 uur ds. Moerkerken; De Valk-Wekerom 9.30 en 19.00 uur leesdienst; Delft 10.00 (H.A.) en 17.00 uur ds. Zippro; Den Helder 10.00 (H.A.) en 16.00 uur ds. De Wit; Deventer 10.00 (H.A.) en 18.00 uur ds. Meeuse; Dinteloord 10.00 en 14.30 uur ds. Van Manen; Dirksland 10.00 en 18.00 uur ds. L. Blok; Doetinchem 9.30 uur ds. J. Karels en 15.00 uur (H.D.) ds. Schreuder; Dordrecht 9.30 (H.A.) en 18.00 uur ds. W.J. Karels; Drachten 9.30 en 19.00 uur ds. Hoogerland; Ede (Noorderkerk, Amsterdamseweg 9) 12.15 uur ds. Meeuse en 19.00 uur ds. Mondria; Elspeet 10.00 en 18.30 uur leesdienst; Emmeloord 18.30 uur ds. Katten-

berg; Enschede 16.00 uur ds. Tuinier; Enter 15.00 uur ds. J. Karels; Ermelo 9.30 en 18.30 uur leesdienst; Goes 9.30 en 18.00 uur ds. Verweij; Gorinchem 10.00 en 16.00 uur stud. Heijkamp; Gouda 9.30 en 16.30 uur leesdienst; Goudswaard 10.00 uur (H.A.) ds. B. van der Heiden en 18.00 uur ds. P. Mulder; 's-Gravenhage 10.00 en 16.30 uur ds. Driessen; 's-Gravenpolder (kerkgebouw Spoorstraat) 9.30, 14.00 en 18.00 uur leesdienst; 's-Gravenzande 19.00 uur stud. Van Belzen; Groningen 16.00 uur ds. Kattenberg; Hardinxveld-Giessendam 9.30 en 18.00 uur ds. Boogaard; Hendrik-Ido-Ambacht 10.00 en 17.00 uur ds. Mijnders; Herkingen 10.00 en 18.00 uur ds. P. Blok; Hilversum 19.00 uur ds. Visscher; Houten 11.00 (doventolk) en 17.00 uur ds. Van der Net; Kampen 9.30 en 15.00 uur ds. Tanis; Kapelle-Biezeling 9.30 en 18.00 uur ds. Baan en 14.00 uur leesdienst; Klaaswaal 9.30 en 18.00 uur ds. Van Aalst; Kootwijkerbroek 10.00 en 19.00 uur leesdienst; Kortgene 18.30 uur ds. Moens; Krabbendijke 9.30 en 18.00 uur ds. Verschuure en 14.00 uur leesdienst; Krimpen a/d IJssel 9.30 en 16.30 uur leesdienst; Leerdam 17.30 uur ds. Melis; Leiderdorp 10.00 uur ds. Paul; Lelystad 9.30 uur ds. Kattenberg en 16.00 uur leesdienst; Lisse 10.00 en 16.00 uur ds. Neele; Marknesse 9.30 en 14.30 uur ds. Van Krimpen; Meliskerke 9.30 en 14.30 uur ds. Moens; Middelburg-Centrum 9.30 en 18.30 uur ds. De Heer en 14.00 uur leesdienst; Middelburg-Zuid 9.30, 14.00 en 18.30 uur leesdienst; Middelharnis 9.30 en 18.00 uur leesdienst; Mijdrecht 15.30 uur stud. De Waard; Moerkapelle 15.30 uur ds. A.B. van der Heiden (doventolk); Naaldwijk 9.30 en 16.00 uur stud. Van Belzen; Nieuwdorp 9.30 en 18.30 uur ds. Vermeij en 14.00 uur ds. Verweij; Nieuwerkerk Zld 9.30 en 15.30 uur ds. Gunst; Nieuwer ter Aa 10.00 en 19.00 uur stud. De Waard; Nijkerk 18.30 uur ds. Kleppe; Nisse 14.00 uur ds. Baan; Nunspeet 9.30 en 15.00 uur leesdienst; Ooltgensplaat 9.30 en 18.00 uur ds. J. de Pater; Oostburg 15.00 uur ds. Van Gelder; Oosterland 10.00 en 18.30 uur stud. Joosse; Oostkapelle 10.00 en 19.00 uur ds. M. Karens (doventolk); Opheusden 10.00 en 18.30 uur ds. G. Pater; Opperdoes 19.00 uur ds. De Wit; Oud Beijerland 9.30 en 18.00 uur leesdienst; Ouddorp 15.00 uur ds. L. Blok; Poortugaal 16.30 uur ds. B. van der Heiden; Poortvliet 18.30 uur ds. Van Manen; Rhenen 10.00 en 17.30 uur leesdienst; Ridderkerk 9.30 en 16.30 uur ds. Schot; Ridderkerk-Slikkerveer 15.30 uur ds. W.J. Karels; Rijssen-Noord 9.30 en 14.30 uur leesdienst en 18.30 uur ds. Van Dieren; Rijssen-West 9.30 en 18.30 uur leesdienst; Rijssen-Zuid 9.30, 14.30 en 18.30 uur leesdienst; Rotterdam-Alexanderpolder 10.00 en 16.00 uur ds. Baaijens; Rotterdam-Centrum 10.00 en 15.30 uur ds. Van Boven; Rotterdam-IJsselmonde 19.00 uur ds. Schot; Scherpenisse 9.30 en 18.30 uur ds. Brugge en 14.00 uur leesdienst; Scherpenzeel 10.00 en 18.30 uur ds.

Mouw; Scheveningen 10.00 en 17.00 uur leesdienst; Sint Annaland 14.00 uur ds. Brugge; Spijkenisse 19.00 uur ds. Silfhout; Terneuzen 10.00 en 18.00 uur ds. Van Gelder; Terwolde-De Vecht 9.30 en 14.30 uur leesdienst; Tholen 10.00 en 18.30 uur ds. De Jongste en 14.30 uur leesdienst; Tricht-Geldermalsen 15.00 uur ds. F. Mulder; Uddel 10.00 en 18.30 uur leesdienst; Urk 10.00 en 17.00 uur ds. Bakker; Veen 9.30 en 18.00 uur leesdienst; Veenendaal 9.30 en 16.30 uur ds. Mondria; Vlaardingen 9.30 en 15.30 uur ds. P. Mulder; Vlissingen 9.30 uur ds. Vreugdenhil en 16.00 uur leesdienst; Waarde 9.30 en 18.00 uur ds. Hofman en 14.00 uur leesdienst; Wageningen 10.00 en 18.30 uur leesdienst; Werkendam 10.00 en 18.00 uur leesdienst; Wierden 9.30 (H.A.) en 15.00 uur ds. Van Dieren; Woerden 10.00 (H.A.) en 18.30 uur ds. W. Harinck; Yerseke 9.30 en 14.00 uur leesdienst en 18.00 uur ds. Van der Poel; Zeist 10.00 en 18.30 uur ds. Van Ekeveld; Zoetermeer 10.00 uur ds. Terlouw en 16.30 uur ds. Paul; Zwolle 9.30 uur ds. Kleppe en 19.00 uur ds. Tanis.

DINSDAG 28 MAART 2006

Andijk 19.30 uur ds. Bakker; Opperdoes 19.30 uur ds. Hoogerland; Sint Annaland 19.30 uur ds. Van Gelder; Spijkenisse 19.45 uur ds. Baan; Terwolde-De Vecht

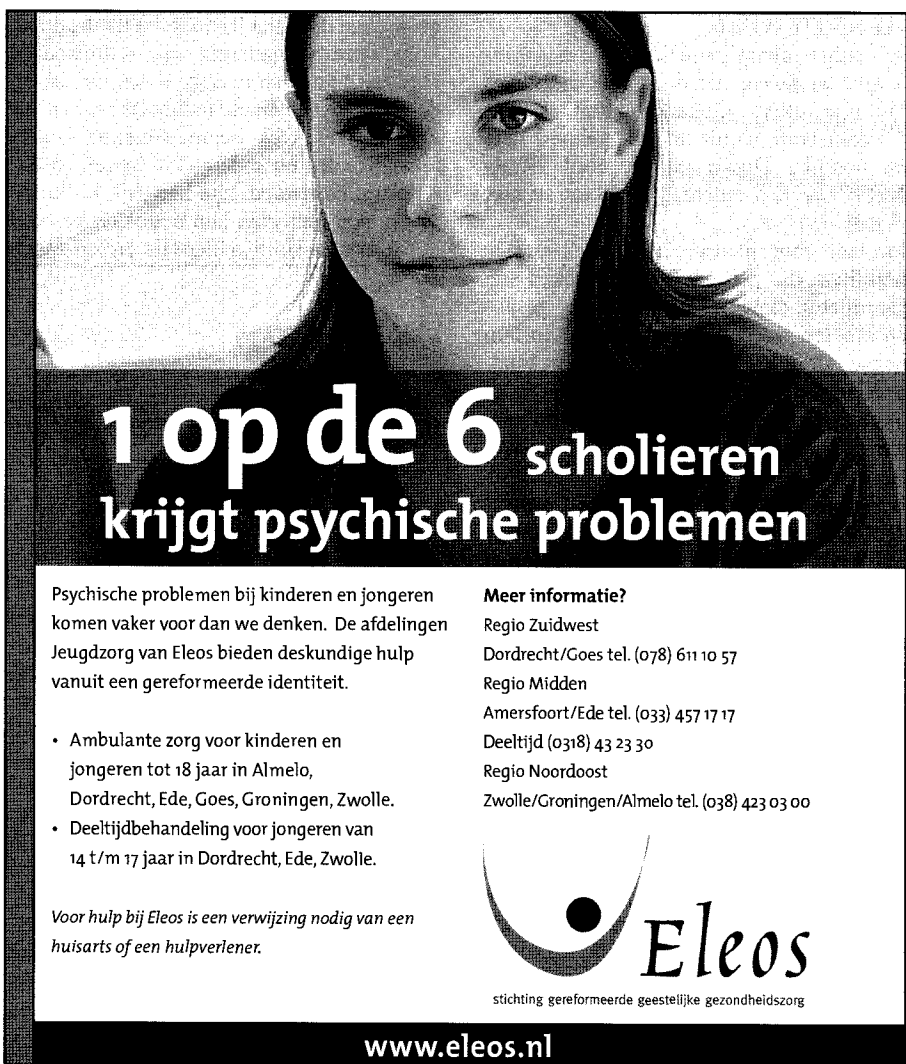
19.30 uur ds. Tuinier (bijbellezing); Westzaan 19.30 uur ds. Van Krimpen.

WOENSDAG 29 MAART 2006

Aalburg 19.30 uur ds. Schreuder; Alphen a/d Rijn 19.30 uur ds. Vermeij; Brakel 19.30 uur ds. M. Karens; Breda 15.00 en 19.30 uur ds. W.J. Karels; Delft 19.30 uur ds. Schot; Hilversum 19.45 uur ds. Driessen; Hoedekenskerke 19.30 uur stud. Van Belzen; Leerdam 19.30 uur ds. Van Ekeveld; Meeuwen 19.30 uur ds. Mondria; Nijkerk 19.30 uur ds. Beens; Opheusden 19.30 uur stud. Joosse (voor de zending); Poederoyen 19.30 uur ds. Van Dieren; Poortvliet 19.30 uur ds. Moens; Rhenen 19.30 uur ds. Veenendaal (bijbellezing); Rilland-Bath 19.30 uur ds. W. Harinck; Rotterdam-Alexanderpolder 19.30 uur ds. Melis; Scherpenzeel 19.30 uur ds. A.B. van der Heiden; Soest 19.30 uur stud. De Waard; Veenendaal 19.30 uur stud. Heijkamp; Zwijndrecht 19.30 uur ds. Meeuse.

DONDERDAG 30 MAART 2006

Capelle a/d IJssel-Middelwatering 19.45 uur ds. Silfhout (bijbellezing); Capelle a/d IJssel-West 19.45 uur ds. Mondria; Enkhuizen 19.30 uur ds. L. Blok; 's-Gravenzande 19.45 uur ds. Schipper; Hendrik-Ido-Ambacht 19.30 uur ds. De Wit; Oolt-

1 op de 6 scholieren krijgt psychische problemen

Psychische problemen bij kinderen en jongeren komen vaker voor dan we denken. De afdelingen Jeugdzorg van Eleos bieden deskundige hulp vanuit een gereformeerde identiteit.

- Ambulante zorg voor kinderen en jongeren tot 18 jaar in Almelo, Dordrecht, Ede, Goes, Groningen, Zwolle.
- Deeltijdbehandeling voor jongeren van 14 t/m 17 jaar in Dordrecht, Ede, Zwolle.

Voor hulp bij Eleos is een verwijzing nodig van een huisarts of een hulpverlener.

Meer informatie?
 Regio Zuidwest
 Dordrecht/Goes tel. (078) 611 10 57
 Regio Midden
 Amersfoort/Ede tel. (033) 457 17 17
 Deeltijd (0318) 43 23 30
 Regio Noordoost
 Zwolle/Groningen/Almelo tel. (038) 423 03 00

Eleos
 stichting gereformeerde geestelijke gezondheidszorg

www.eleos.nl

gensplaat 19.30 uur ds. B. van der Heiden;
Rotterdam-IJsselmonde 19.30 uur ds. F.
Mulder; Tricht-Geldermalsen 19.30 uur ds.
Melis; Yerseke 19.30 uur ds. Veenendaal.

EVANGELISATIESAMENKOMSTEN

Alkmaar:

Evangelist G. Baan; kerkgebouw 't Wuiver
2-a, Oudorp NH, gem. Alkmaar; diensten
iedere zondag om 10.00 en 16.30 uur.
Zondag 26 maart 10.00 en 16.00 (!) uur
evang. S. de Visser.

Amsterdam:

Evangelist J. Krijgsman; kerkgebouw Bij
Simon de Looier, Looiersgracht 70.
Samenkomsten iedere zondag 10.30 en
17.00 uur. Ook voor u staat de deur van
onze evangelisatiepost open.

U bent hartelijk welkom op dinsdag tot en
met zaterdag tussen 10.00 uur en 16.00
uur.

Emmen:

Evangelist C. van Drunen; kerkgebouw
Prinsesselaan 6-I te Emmen; diensten iede-
re zondag om 9.30 en 15.30 uur.

Leeuwarden:

Evangelist S. de Visser; kerkgebouw
Achter de Hoven 2-c; diensten iedere zon-
dag om 9.30 en 16.00 uur. Zondag 26
maart 9.30 en 16.00 uur evang. G. Baan.

Merksem:

Evangelist A. van Setten; Prot. Kerk, Oude
Barreellei 64; diensten iedere zondag om
10.00 en 17.00 uur. Zondag 26 maart 10.00
uur evang. H.J. van den Boogaart en 18.30
uur evang. A. van Setten.

Tilburg:

Evangelist H.J. van den Boogaart; kerkge-
bouw Offenbachstraat 105-107. Diensten
iedere zondag om 10.00 en 18.30 uur.

U bent hartelijk welkom in de BIJBEL-
winkel van dinsdag t/m zaterdag, tussen
10.00 en 17.00 uur. Offenbachstraat 107.
Zondag 26 maart 10.00 uur evang. A. van
Setten en 18.30 uur evang. H.J. van den
Boogaart.

Lunteren in bosrijke omgeving met
land. uitzicht, een rustig gelegen en
gezellig ing. woning. 0318-461624
(alles begane grond.)

Vakantie Tsjechië Te huur aangebo-
den in Tsjechië (Reuzengebergte),
10 pers. won., vaatwasm./magn.,
wasm./droger, geen TV. Geen huis-
dieren toegestaan. Tel. 0318-
517463/b.g.g. 06-14230650.

BEGRAFENISVERZORGING KINA
010-458 31 12
voor Rotterdam, Krimpenerwaard, Gouda e.o.
D.W. Schipper 010-4506626 J. Kooijman 0182-583932

Advertenties

Met ontroering heeft de kerkenraad van de Gereformeerde Gemeente van Terneuzen kennis genomen van het plotseling overlijden van haar oud-ambtsbroeder

Jan Geluk

Als diaken heeft hij de gemeente met de hem geschonken gaven van 1982 tot 2004 in alle oprechtheid, zachtmoedigheid en getrouwheid mogen dienen. De HEERE sterke en trooste zijn vrouw, kinderen en kleinkinderen met dit grote verlies en heilige de roepstem aan ons aller hart.

Namens de kerkenraad: J. Paardekooper, preses
M. Simons, scriba.

Terneuzen, 14 maart 2006

*Beroemt u in Zijn heil'gen naam;
Dat die Hem zoeken, nu te zaâm
Hun hart verenen tot Zijn eer,
En zich verblijden in den HEER.*

Ps.105:2b berijmd

Het behaagde de Heere op Zijn dag tot Zich te nemen onze lieve en zorgzame vader, schoonvader, groot- en overgrootvader

Pieter Hubertus Duijzer

sinds 2 december 1997 weduwnaar van Jacoba Maria van Balen

in de leeftijd van 92 jaar.

Soesterberg, E.M. Vijfwinkel-Duijzer
W. Vijfwinkel

Veen, G.W. Duijzer
G. Duijzer-Baks

Brakel, W.C. Duijzer
E. Duijzer-Grandia

Brakel, B.G. Duijzer
J.P. Duijzer-van Wijk

Genemuiden, H.H. van Olst-Duijzer
B. van Olst

Sliedrecht, H.Ph. van Meeuwen-Duijzer
D. van Meeuwen

Klein-en achterkleinkinderen

5306 BD Brakel, 19 maart 2006
Jonker Aartendam 11

De begrafenis heeft plaatsgevonden op donderdag 23 maart op de algemene begraafplaats te Brakel.

Te huur: Onze **hoekwoning** te
Arnhemuiden, 7 juli-21 juli '06.
Tel. 0118-602310

Te huur **vak. huisje** aan de rand van
Barneveld. Nog vrij tot week 30. 2 tot
6 pers. € 300,- p.w. 0342-414231

DENK ALS BELIJDENISGESCHENK

Het dagboek: **Avondgedachten**
van Octavius Winslow

€ 29,⁹⁵

Nachtegaalslied van David
van Octavius Winslow

€ 12,⁸⁰

WB

Boekhandel-Uitgeverij van Wijngaarden
Vliegersvelderlaan 15,
3771 XE Barneveld, Tel/Fax: 0342-417335

Voor een paar dagen of langer gezelligheid en sfeer, Pension „De Peel”, gelegen in de mooie Betuwe, waar het gewoon goed is. Familie Knuivers, Boveneindestraat 14, 4041 EJ Kesteren. Tel. 0488-481687.

Luther, Bach, Wende reis

11-16 september
2006

Een actieve, culturele reis naar Eisenach, Erfurt, Weimar, Buchenwald ten bate van de kerkbouw in Gouda. Interessante lezingen over Luther, Bach en de Wende. Rondleiding Mariendom Erfurt, door Nederlandse kunsthistoricus. Verblijf in landelijk gelegen conferentieoord. Kosten € 395,-. Kortom, een unieke reis voor gezellige mensen met een brede belangstelling.
Inl. fam. Mauritz 0182-396592
Mevr. Kraal-Janse 0182-531742

Waardige en stijlvolle verzorging

van begrafenissen met aandacht voor persoonlijke wensen. In alle rust, vertrouwtelijk en met bescheidenheid.

- opbaren met kistkoeling bij u thuis of in een voor u bekende aula
- dag en nacht bereikbaar en overal te ontbieden
- wij verzorgen alleen begrafenissen
- laatste verzorging van de overledene door een gediplomeerd verpleegster

Begrafenisverzoorgers:

- H. de Jongh • P.H. van der Leer • E. Teur

Begrafenisonderneming de Jongh

Hardinxveld-Giessendam:

Reepijzer 5, Tel. (0184) 61 11 54

Waardenburg:

Kerkstraat 15a, Tel. (0418) 65 20 39

Zeist:

Van Reenenweg 171, Tel. (030) 69 24 258

Voor info bel:
0341-425712
of
0416-692787

Reformatische Vereniging van
Ongewild Kinderloze Echtparen

VERSCHEENEN:

Nagelaten Brokken deel V, met geschriften van J.C. Philpot en J. Mackenzie (dagboek) en over S.L. Philpot-Keal. 144 pagina's, € 7,50. ISBN-nr. 90-77502-29-7. Verkrijgbaar bij Stichting het Braambos of bij de boekhandel.

De stichting heeft ten doel om niet eerder verschenen werken van Engelse 'Strict Baptists', met name van **J.C. Philpot**, uit te geven. Tel./Fax.: 078-6933783

NatuursteenHuis

vakmensen vertalen uw wensen

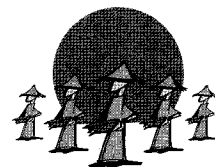
Zandee & De Kuijper heet sinds kort NatuursteenHuis. Onveranderd is ons vakmanschap en onze persoonlijke service. Wij vertalen uw wensen in een gedenkteken van steen, glas of metaal of een unieke combinatie. Kijk ook eens op: www.natuursteenhuis.nl

Goes tel (0113) 216555

Middelburg tel (0118) 612579

ook voor leveringen buiten Zeeland

Zandee & De Kuijper

Stichting China

Veenendaal

Kinderellende in China

"Wij hebben geen huis.
Ik leef op een vuilnisbelt!
Krijg ik eten
en een kinderbijbel?"

giro 320666

Info/secretariaat:

Postbus 1150 • 3900 BD Veenendaal

e-mail info@stichtingchina.nl

Giro 320666 t.n.v. Stichting China

www.stichtingchina.nl

tel. 0318-510320

Te koop gevraagd: THEOLOGISCHE EN AANVERWANTE BOEKEN.

Antiquariaat Den Hertog/G.J. Zwoferink, tel. zaak: 030-634 66 81

Van BOEKHANDEL & UITGEVERIJ
Horssen bv

DORPSTRAAT 100 - 3881 BE PUTTEN
Tel. 0341 36 22 77 Fax 0341 36 20 77

Statenbijbels - Huisbijbels - Kinderbijbels
Kerkbijbels (alles Statenvertaling)
Theologische werken - Dagboeken
Bijbel- en Catechismusverklaringen
Leesboeken voor jong en oud
Voordeelaanbiedingen
Tweedehands en Antiquarisch
Psalm- en Muziekboeken
Bladmuziek (noten en klavarskribo)
CD's en Musicassettes
Boeken- en CD-bonnen
Wens- en Gelegenheidskaarten

**CHR. BEGRAFENISONDERNEMING
G. WEGENAAR**

Regentesselaan 43 Tel.: (0318) 52 66 41
3905 GT Veenendaal Fax: (0318) 55 42 04

Putten te huur 2 pers. vakantiehuisje
bij boerderij. Mooie omgeving om te
fietsen 033-2459443.

**begrafenisverzorging
T. den Hollander**

Begravenissen in Vlaardingen,
Rotterdam, Gouda, den Haag
en omstreken.

Opbaarmogelijkheden in een
door u gewenst uitvaartcentrum
of thuis met koeling.

Geen crematies.
Dag en nacht bereikbaar.

Mozartlaan 13
3131 ES Vlaardingen
Tel. 010 - 4600509

LEERKRACHTEN NODIG

**CALVIN CHRISTIAN SCHOOL
in Alberta, Canada**

De laatste twee jaren zijn wij per jaar
verblijd met twee leerkrachten uit
Nederland! Wij vragen er een paar bij
voor het komende schooljaar, 2006-
2007, in de lagere en hogere groepen.

*Neem voor verdere informatie contact
op met:*

Dhr. J.P. de Wilde (Nederland):
tel. 0182 613257

Directeur: William Grisnich:
tel. 001 403 320 1650

(tussen 16.00uur en 06.30uur, ned. tijd)
Email: wgrisnich@ccschool.ca

Voor een zorgzame begeleiding

ROSIER
Begrafenisonderneming

Amersfoort, Nijkerk	Telefoon:	Amersfoort, Nijkerk
Scherpenzeel e.o.		Hoevelaken
033 277 0555		G.C. van Haaren
		06 5590 7879

Stationsweg 411
3925 CD Scherpenzeel
Centraal nummer (24 uur):
033 277 0555

Heeft u zin in een vakantie in
Zeeland? Dan hebben wij in
Kamerland een 6-persoons
bungalow voor u te huur!
Dicht bij strand en Veerse Meer.
De meivakantie is nog vrij,
evenals de wk 29,31,32,33,34.
Tel. 0118-584385

Te koop gevraagd: Jong stel zkt
starterswoning in Scherpenzeel
of Rhenen. Tel: 06-27557096

**GEEF JE FRONS
DE BONNS**

Cursus voor tieners met depressieve klachten

Hoe voel jij je?

Je hoeft niet altijd het zonnetje in huis te zijn. Soms stap je gewoon met het verkeerde been uit bed. Of baal je over dingen die niet mee zitten. Daar is niks mis mee! Maar het kan ook anders. Misschien voel je je vaak rot en somber? Of denk je heel negatief over jezelf en de dingen om je heen? Je voelt je leeg en lusteloos? Geef dan je frons de bonns!

In maart start Eleos de cursus *Geef je frons de bonns*. Ben je tussen 12 en 14 jaar oud en heb je last van depressieve klachten? Dan kun je je aanmelden.

Geef je frons de bonns is een cursus die je helpt om beter met je sombere gevoelens om te gaan. Je krijgt veel informatie en tips over hoe je ervoor zorgt dat sombere buien niet blijven hangen. Ook oefen je veel met andere jongeren.

Aan je ouders wordt ook gedacht. Voor hen zijn er drie ouderbijeenkomsten. Jouw eigen cursus duurt negen bijeenkomsten.

Meer weten of aanmelden?

De cursus wordt bij voldoende belangstelling gegeven in vijf plaatsen:

Amersfoort/Ede:
(033) 457 17 17 of nella.vandijk@eleos.nl
Dordrecht/Goes:

(078) 631 69 60 of
rieneke.klok@eleos.nl

Zwolle:
(038) 423 03 00 of
rienne.wolters@eleos.nl

stichting gereformeerde geestelijke gezondheidszorg

www.eleos.nl

Begrafenisverzorging "Honestum"

0180 - 628908 (dag en nacht)

L. Melleste-Verveer en D.D.E. Melleste

Voor Rotterdam - Barendrecht - Ridderkerk
H.I. Ambacht - Zwijndrecht - Dordrecht e.o.

Te huur op de **Hofstee in Nunspeet**, onze gezellige 6-pers. chalet. V.a.g.v. Wasmachine en fietsen aanwezig. Vanaf heden tot en met wk 29 nog vrij. Bel 038-4204120.

Te Koop in **Nieuw-Beijerland**, **TUSSENWONING** met ruime bijkeuken, 6 sl.k. en garage. Vr.prijs € 239.000,- k.k. 0186-693178

Te huur: Op de **veluwe**, mooie 4-pers. **vak. huisje**. Z.i.e.h. Fam. Van As
Tel. 055-3121749

VELUWE t.h. onze **gezellige vak. won.** nabij de pr. bossen, bij het Kootwijkerzand en het 't Loofleswater. geschikt voor 1 of 2 echtp. Ook voor gezin t/m 6 pers. kindvriendelijk, C.V. en fietsen aanw. Bill. prijs. Nog enkele weken vrij in hoofd-, voor- en naseizoen. Pasen en Pinksteren nog vrij. Event. foto's thuisgestuurd.
Inl. 0318-456216

JOHANNUS - CONTENT - DOMUS

ma gesloten

di - vr 09.00 - 12.00 / 13.30 - 17.30

vr avond 18.30 - 21.00

za 09.30 - 12.00 / 13.30 - 17.00

ruime collectie bladmuziek (ook klavier) en CD's

**ORGELCENTRUM
ANDANTE**

A. van Oostadielaan 35
3904 TJ Veenendaal

Tel: 0318 - 505063
Fax: 0318 - 505851

info@andanteorgels.nl
www.andanteorgels.nl

DE SPECIALIST IN HUISKAMER- EN KERKORGELS

Te huur in **Sauerland** in de buurt van Winterberg, onze ruime **vakantie-woning** voor 7/8 pers.

Woning met groot balkon en vrij uitzicht over berglandschap. Prachtig natuurgebied in elk jaargetijde.

Nog vrij voor 08-07-2006
na 19-08-2006 Tel: 0548-518674

EERSTE PZC-DAG

Voor het eerst organiseert ZGG een landelijke dag voor de leden van de Plaatselijke Zendingscommissies. Het karakter van de dag kan getypeerd worden met vier trefwoorden:

Wanneer: zaterdag 8 april 2006

Waar: Driestar College Gouda (gebouw Zeta)

Tijd: 10.30 - 14.30 uur (inloop 10.00 uur)

Doelgroep: alle PZC-leden

ONTMOETING - UITWISSELING - INFORMEREN - MOTIVEREN

Het dagprogramma vermeldt een paar korte presentaties, workshops en stands.

Ds. J.J. van Ekeveld hoopt de dag te openen. In een korte presentatie zal daarna de opzet van de dag toegelicht worden. Er zijn verder acht workshops; vier met een meer bezinnend karakter: vrijwilligers werven en vasthouden, fondswerving, klassieke zendingswerker of tentenmaker, zending en Nadere Reformatie. De andere vier workshops zijn meer praktisch van aard: contact met de zendingswerkers, jongeren & zending, betrokken thuisfront, PZC in kleine gemeente. Iedere deelnemer kan twee workshops kiezen.

In een korte presentatie zal de nieuwe brochure 'Grenzeloos verbonden' aangeboden worden. Deze brochure is bedoeld als handreiking voor het thuisfront van de zendeling.

Daarnaast zullen er zo'n vijftien stands staan zijn waarin informatie gegeven wordt over bestaande of nieuwe initiatieven in het land. De thema's van de stands variëren van 'verkoop van nieuwe postzegels' tot 'eierenactie' en van 'petflessenactie' tot 'oud papier'. Kortom, een praktische PZC-dag met een stukje bezinning, bedoeld voor ALLE PZC-leden.

Rijssen (In centr.) vac. t.h. in voor en hoogseizoen eensgez. won. voor één of twee echtp. Alles aanw. ook linnengoed. Zond. eerb. Bill. pr.
Tel. 0548-516641

Jonge vr. zoekt zelfst. **woonruimte** omg. Krimpener/Alblasserwaard
06-15688893

Westzaan t.h. vak. woning bij boerderij voll. gem. en v.a.g.v. vrij week 27 en na week 35. Tel. 075-6160213

Persoonlijke zorg voor uw begrafenis

Dokter Hamburgerlaan 59 - 2771 JR Boskoop

Telefoon (0172) 21 21 22

Begrafenisverzorgers:
D. Harkes en J.E. van Staveren

Wij verzorgen alleen begrafenis - Dag en nacht bereikbaar

Begrafenisonderneming
Brouwer
Voor een verantwoorde en stijlvolle begrafenis

- * mogelijkheid voor thuis opbaren
- * eigen rouwvervoer
- * kist wordt schoudergedragen
- * gratis laatste wens boekje

R.C. Brouwer Bentincklaan 1a, Leersum
tel. 0343-461880 b.g.g. 06-51504726

- Amerongen - Amersfoort - Doorn - Elst -
- Langbroek - Leersum - Maarn - Maarsbergen -
- Rhenen - Woerden - Woudenberg -

Rechtenstudente (22) zoekt werk-/stageplek en woonruimte in West Canada voor 1 jr. m.i.v. sep/oct 2006.
e-mail: 276835mh@student.eur.nl

Te huur, mooie **stacaravan** op minicamping De Lingevoe te **Spijk**.
Gezellig en kindvriendelijk.
Korting in voor- en naseizoen.
0183-628864